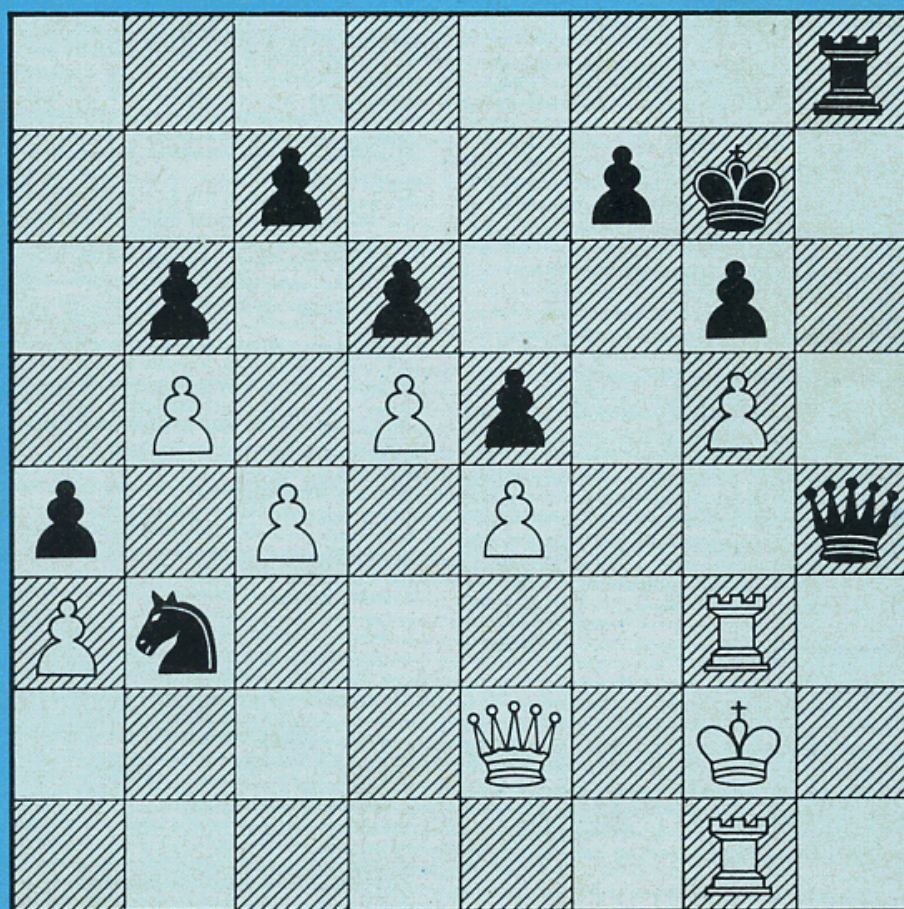

SKAKBLADET 1

KR. 3,00 inkl. moms

67. ÅRGANG

JANUAR 1971

SORT TRÆKKER OG VINDER

udgivet af
Dansk Skak Union

Dansk Skak Union	2
Godt nytår	3
Tak til A. Backhausens bogtrykkeri	3
Spasskij: »Bent Larsen er en rigtig skakviking!«	4
Bent Larsen atter i kandidatturneringen	5
Divisionsturneringen	6
Skoleskak	8
Sven Bing: Gymnasielandskampen Danmark - Sverige	9
Jens Enevoldsen: Matchen mod Marokko	9
Kommentarkonkurrence	11
Dansk Skak Unions skaknævn. Sag nr. 5 (forespørgsel)	11
Dansk Skak Unions styrkeliste	12
Skakbrættet rundt	12
Partier	13
Svend Hamann: Første danske ratingliste	14
Problemskak	16
Bent Larsen: Med udførlige kommentarer	17
Korrespondanceskak	20
Kommende turneringer	21
Danmark rundt	22

PARTIER

Enevoldsen, 9 - Kattani 9 - Larsen 17 - Pedersen, E. 13 - Sloth, J. 13 - Tabor 14 - Tajmanov 17.

OMSLAGSDIAGRAMMET

se side 12

Hjælp os!

Når unionens driftsregnskab for 1970 offentliggøres i Skakbladets marts-nummer, vil man opdage, at fonden til oprettelse af skaklokaler nu har obligationer til (nom. værdi) 5.000.- kr.

I det forløbne år har to af vore klubber indviet egne lokaler og adskillige andre klubber omgås med planer om at få foden under eget skakbord!

Fondens indtægter stammer hovedsagelig fra salg af skakblade, som medlemmer skænker!

Jeg henstiller indtrængende til især ældre medlemmer: pas godt på ældre årgange af Skakbladet! Ofte ser man, at gamle årgange havner på lossepladsen under oprydning. Lad dog unionens skakhusfond nyde godt af oprydningen!! Medlemmer, som ønsker at støtte denne betydningsfulde fond, kan sende skakblade til undertegnede. På forhånd tak!

Robert Falborg

Nye klubber

Vi byder med særlig glæde Grønlands fjerde klub velkommen! »Napasuliak« (Tårnet), Angmagssalik med 10/0 medlemmer. Klubben spiller tirsdag i »West-end«.

Formand: Finn Kristensen, Kæmnerkontoret, 3913 Angmagssalik.

6. hovedkreds:

Gudenådalen med 16/0 medlemmer.

Klubben er en sammenslutning af de hidtidige klubber: Bjerringbro, Rødkærsbro og Ulstrup. Der spilles mandag i KFUM, Bjerringbro. Formand: N. P. Jensen, Skovbakkevej 13, 8850 Bjerringbro. Tlf. (06) 68 13 88.

Ændringer til klubfortegnelsen**1. hovedkreds:**

Søllerød spiller mandag

Vesterbro AS: formand Carl Christensens tlf. (01) 31 59 14.

Blindes Sk.: formand Knud Clausens. Tlf. (01) 46 00 10.

2. hovedkreds:

Præstø spiller i klubhuset på Præstø Stadion.

3. hovedkreds:

ny formand for Munkebo: Eluf Sørensen, Mølkæret 212, 5330 Munkebo. Klubben spiller onsdag i Munkebohallen. Tlf. (03) 97 45 33.

5. hovedkreds:

»Evans«, Vejle spiller i Eksportstaldenes restauration, Sjællandsgade 27, 7100 Vejle.

fortsættes side 21

SKAKBLADET

Januar 1971 . Nr. 1 . 67. årgang . Redaktion: Hans Rasmussen
Medlemsblad for Dansk Skak Union

Godt nytår

Atter er et år gået, og forbløffende nok synes aktiviteten stadig at stige. Prøv blot at se nyhederne i Skakbladets decemhernummer, der var indbydelse til ikke mindre end 12 koordinerede turneringer, spredt over hele landet. Og alligevel siger kassereren, at medlemstallet er ca. det samme som sidste år. Hvis der er nogen, som kan forstå det, så sig frem.

Internationalt har året ikke været bemærkelsesværdigt. Bent Larsen har selvfølgelig vundet en del turneringer, det er jo efterhånden sådan, at man er skuffet, når han en enkelt gang ikke vinder en turnering. Interzoneturneringen er ikke slut, når disse linier skrives, men alt tyder på, at han atter kommer i kandidatturneringen.

Ellers har de internationale resultater ikke været opmuntrende. Vi lider jo under, at kun en af vore topspillere er professionel, det gør det vanskeligt at stille med det stærkeste mandskab til holdkampene med svage resultater til følge. Vi kommer til at se i øjnene, at hvis vi vil klare os godt i holdkampe fremover, er vi nødt til at udtage holdene på en anden måde, så der bliver tid til fortræning af det stærkeste hold.

Danmarksturneringen i Flensborg blev en succes. Der kom over 400 spillere, og tvivlernes ord blev gjort til skamme. Både herrerne og damerne måtte spille omkamp senere, og her vandt Bjørn Brinck-Claussen og Merete Haahr.

Divisionsturneringen blev atter vundet af Nordre, Århus, og i år spiller der lige mange hold fra Jylland og København i 1. division. Styrken synes at være godt spredt over hele landet.

Årets vigtigste begivenhed var vel nok, at vi atter blev forenede med arbejderskakspillerne. Dansk Arbejder Skak Forbund blev opløst i påsken, og vi kan med stor glæde konstatere, at alle forbundets klubber nu er medlemmer hos os, og jeg er sikker på, at de alle vil blive glade for deres nye tilholdssted.

I år blev læseranalysen gennemført, og det er sandsynligt, at resultaterne vil medføre visse ændringer i Skakbladet. Den ydre ændring ved overgang til offset kan jo bedømmes allerede nu, og jeg vil gerne benytte lejligheden til at byde velkommen til Special-Trykkeriet, Viborg, som vi håber at få et godt samarbejde med, og samtidig takke Backhausens Bogtrykkeri, Horsens, for et forbilledligt samarbejde i en meget lang årrække.

Den store nyhed på programmet for 1971 er radioskaklandskampen mod Norge. Den begynder den 5. januar, og Svend Hamann forsvarede de danske farver mod Ragnar Hoen fra Norge. Der spilles med et træk om dagen.

Dette parti er en enestående chance for at propagandere for skakspillet. Jeg vil her op-

fortsættes næste side

Tak til A. Backhausens bogtrykkeri

Fra og med dette nummer er SKAKBLADET ikke længere bogtrykt, men trykt i offset. Dansk Skak Union har derfor på grund af denne overgang til en anden fremstillingsteknik været nødsaget til at afbryde et langt og for Dansk Skak Union betydningsfuldt samarbejde med A. Backhausens bogtrykkeri, Horsens. Et samarbejde som med en ganske kort afbrydelse strækker sig helt tilbage til december 1914. A. Backhausen var selv ivrig skakspiller, og hans interesse for

unionen var ikke uden betydning i de år, hvor unionens økonomi var meget anspændt. Efter Backhausens død i 1947 videreførtes firmaet af fru Backhausen og for få år siden overtoges trykkeriet af bogtrykker Holger J. Sørensen. Produktionen af SKAKBLADET har gennem mange, mange år med stor faglig dygtighed været varetaget af faktor Roald Petersen og bladets høje bogtryksmæssige kvalitet og præcisionen i udgivelsen er ikke mindst hans fortjeneste.

Til formandens ord ovenfor vil jeg gerne føje en tak fra redaktionen for veludført arbejde og for bistand og støtte ved min overtagelse af redaktørposten i 1968.

Hans Rasmussen.

fordre alle, som har mulighed for at opstille partiet i forretningsvinduer og lignende steder, om at gøre det straks fra partiets start og at holde det a jour hele tiden. Klubben stiller sikkert gerne sit demonstrationsbræt til rådighed. Og klublederne vil jeg opfordre til at arrangere åbne aftener under partiet, hvor omegnens borgere indbydes, og hvor en af klubbens topspillere kommenterer partiet. Prøv også at udnytte partiet i et samarbejde med de lokale ugeaviser. Har nogen andre gode ideer, så sig frem med det samme.

En anden god propagandamulighed er den internationale turnering i Århus, som vi stadig håber at kunne arrangere i eftersommeren, men der er desværre stadig finansielle problemer.

Hvis Bent Larsen kommer i kandidatturnerin-

gen, skal vi atter i spænding følge hans matcher. Man vil forsøge at arrangere kvartfinalerne i maj, semifinalerne i juli og finalen i september. Vi får næppe nogen af matcherne, selv om vi har tilbudt at arrangere alle matcher, som Bent deltager i, men som regel ønsker modstanderen, at der spilles i et neutralt land.

For de spilleglade er der meget at deltage i: EMT i Hjørring, Junior-DM i Vejle, koordinerede turneringer over alt, holdturneringer og hurtigtturneringer. Og dertil kommer Nordisk Turnering, som i år spilles i Island.

Og lad os så håbe, at 1971 vil bringe den store medlemstilgang, som vi har ventet så længe.

GODT NYTÅR

Ole Schøller Larsen

Spasskij:

»Bent Larsen er en rigtig skakviking!«

I anledning af interzoneturneringen i Spanien har verdensmesteren givet et interview, hvori han udpeger nogle favoritter og karakteriserer deres spil. Det gengives her efter »64«.

Hvem har efter Deres mening chancer for at komme i kandidatturneringen?

Det er klart, at blandt de sandsynlige kandidater til de seks første pladser vil man finde de fire sovjetiske stormestre, nemlig ex-VM *Smyslov*, *Jefim Geller*, *Mark Tajmanov* og *Lev Polugajevskij*. De har en vanskelig opgave foran sig. Både matchen i Beograd og olympiaden i Siegen viste tydeligt, at der i udlandet er i hvert fald fire spillere, Fischer, Larsen, Portisch og Hort, som i styrke ikke står tilbage for vore stormestre. Det er et faktum, man må regne med.

Men grunden ligger ikke alene heri og i alderen (selv Polugajevskij kan vel ikke anses for at være ung; han bliver 36 under turneringen. Og de andre er jo en hel del ældre.) Vore deltagere får det også svært, fordi deres modstandere har studeret dem lidt for godt. Endvidere forventer vort skakpublikum automatisk, at vore stormestre har succes, hvilket kan medføre en psykologisk belastning af nogle af vore spillere.

Kunne De alligevel ikke sige, hvilken procentkvalifikation De ville anse for god?

75%... Men selv om der kun skulle komme to sovjetiske stormestre blandt de seks første, vil jeg ikke være tilbøjelig til at anse det for nogen stor fiasko...

Blandt de udenlandske deltagere vil jeg gerne som den første nævne *Robert Fischer*, som atter er gået ind i kampen om verdensmesterskabet. I denne kamp bør alle de stærkeste spillere deltage. Derfor kan jeg kun, ligesom alle skakinteresserede sikkert kan, hilse det velkommen, at Fischer er mellem deltagerne i interzoneturneringen.

Fischer er, såvidt jeg kan se, en spiller med en klar og ren stil og stor praktisk styrke. Han er fanatisk optaget af skak og besidder en vældig arbejdssevne og, som følge deraf, meget omfattende skakkundskaber.

Iøvrigt glædede jeg mig over Fischers optræden under vort sidste møde, ved olympiaden. Efter at have tabt partiet forlod han ikke salen, men blev ved sit hold, selv om skakspilleren i sådanne tilfælde gerne søger ensomheden. Dette parti åbenbarede forøvrigt visse mangler i amerikanerens spil.

Fischer foretrækker et klart og logisk spil, han kan lide, som man siger, »at spille selv« og at det er modstanderen, der udviser frygtsomhed. Men i intuitiv kamp, hvor vægtskålen svinger frem og tilbage, er han endnu ikke helt så stærk. Hvis det er modstanderen, som fører spillet og måske endda skaber trusler, følger Fischer sig usikker. Det var netop det, der skete i Siegen, da partiet på et vist tidspunkt løb af logikkens spor, og jeg (af nødvendighed!) valgte en risikabel fortsættelse med uklare chancer. I den uvante situation tabte Fischer tråden og led nederlag.

Bent Larsen har ligesom Fischer alle chancer for at komme blandt de seks første. Danskeren er en rigtig skakviking: modig, kampglad og med en vældig selvtillid. Af natur er han taktiker, men han har også nogle interessante strategiske ideer.

Bent Larsen i U.S. Open 1970

Jeg har det indtryk, at Larsen i de sidste år har arbejdet stærkt på at udvide sit åbningsrepertoire. Det er simpelthen nødvendigt for ham, fordi han, i modsætning til Fischer, søger undtagelsen i skak, mens han i almindelige stillinger føler sig lidt hæmmet og hans spil bliver noget farveløst.

Kan man sige, at Larsen, igen i modsætning til Fischer, er vant til at spille i usædvanlige stillinger?

Ja, det mener jeg. Han er en spiller, som det er vanskeligt at overraske med nogetsomhelst.

Til forskel fra alle de øvrige deltagere har Fischer og Larsen muligvis det mål, ikke blot at komme blandt de seks første, men at blive nr. ét. I et par år har disse to stormestre ubønhørligt konkurreret, og prestige- og ambitions hensyn vil spille en vis rolle i deres turneringsstrategi. Det er ikke udelukket, at vore spillere i turneringens løb vil søge at tage dette med i overvejelserne.

Lajos Portisch er lige så arbejdsom som Fischer og hans åbningskendskab er måske større end nogen anden stormesters. Han er meget alvorlig, dybsindig og endvidere usædvanlig beskeden. Jeg ved ikke, om denne beskedenhed hjælper Portisch eller skader ham. Men i hvert fald betyder det altid en stilling nøgternt, og det betyder allerede meget.

Portisch er også ganske særlig stærk, når han selv fører spillet og bryder sig slet ikke om, at modstanderen har initiativet, især ikke, hvis der er trusler mod kongen. I sin tid bemærkede Tal korrekt, at Portisch føler sig særlig ilde til mode, når stillingen på brættet ændrer sig brat og der opstår en situation med rigt taktisk indhold. Men trods dette er Portisch en meget farlig modstander for enhver og har store chancer for at komme i kandidatturneringen for tredje gang.

Stormester *Vlastimil Hort* er en stærk positionsspiller med et godt taktisk blik. Han er meget hårdnakket; opfindsom, sej og fint trænet. I tilgift er han kun 26 år - på den lange distance giver det ham visse fordele. Jeg tror, at også Hort er berettiget til at håbe på en plads blandt de seks første.

Vil De dermed sige, at kun disse otte stormestre er sandsynlige kandidater til de præmiegivende pladser?

Nej. Jeg har endnu ikke nævnt *Svetozar Gligoric*. Han er en gammel ræv af en turnerings-spiller med en kolossal erfaring netop i kvalifikationsturneringer. Gligoric stiler ikke mod førstepladsen, men foretrækker én fugl i hånden fremfor ti på taget. Han spiller yderst fornuftigt og økonomisk og husker det første bud i kvalifikationsturneringer: lad være at tabe!

Og til favoritterne vil jeg også regne *Wolfgang Uhlmann*, en yderst grundig, metodisk og nøjagtig spiller.

Her har De altså ti spillere til seks pladser, og så skal man endda regne med, at en og anden, især af de unge, kan gå hen at overraske. De kan altså se, at det var rigtigt, når jeg sagde, at vore fire spillere har en vanskelig opgave.

Hvordan interzoneturneringen så end slutter, kan man på forhånd sige, at det bliver en udmattende og nervepirrende affære, især for dem, der bevarer chancer helt til det sidste.

Oversat af Jørn Sloth

Bent Larsen atter i kandidatturneringen

Interzoneturneringen vandtes af Bobby Fischer, der strøg i mål i ensom majestæt 3 1/2 points foran de nærmeste konkurrenter. Bent Larsen kom ind på en delt andenplads sammen med Geller og turneringens store overraskelse, den unge vesttysker Hübner, som herefter automatisk bliver stormester. De fik hver 15 p. De to

sidste, der slap igennem nåleøjet, var Tajmanov og Uhlmann med hver 14 p.

Placeringerne iøvrigt blev: 7.-8. Portisch og Smyslov hver 13 1/2, 9.-10. Gligoric og Polugajevskij hver 12 1/2, 11.-12. Panno og Mecking hver 12, 13. Hørt 11 1/2, 14. Ivkov 10 1/2, 15.-16. Minic og Suttles hver 10, 17. Reshevsky 9 1/2, 18.-19. Addison og Matulovic hver 9, 20.-22. Filip, Naranja og Ujtumen hver 8 1/2, 23. Rubinetti 6, 24. Jimenez 5 1/2.

Udførlig referat fra interzoneturneringen af Bent Larsen i næste nummer.

Umiddelbart efter turneringens afslutning blev der foretaget lodtrækning til kandidatturneringen. Kvartfinaler: 1. Uhlmann - Larsen, 2. Fischer - Tajmanov, 3. Petrosjan - Hübner, 4. Geller - Kortjnoj

Semifinaler: Vinderne af matcherne 1 og 2 mod hinanden og vinderne af 3 og 4 mod hinanden.

divisionsturneringen

1970-71

3. runde. Resultater

1. division:

Vejlby-Risskov - Købh. Skf.	5 1/2-2 1/2
Studerterf. I - Herning I	7-1
Nordre I - Capablanca	6 1/2-1 1/2
Evans I - Kampklubben I	2 1/2-4 1/2+h

2. division, gr. 1:

Lyngby-Virum - Frederiksberg I	3-5
Kampklubben II - Gladsaxe	2 1/2-4 1/2+h
Sundbyerne I - Nykøbing F.	4-4
Studerterf. II - Roskilde I	6 1/2-1 1/2

2. division, gr. 2:

Centrum - Læseforeningen	3 1/2-4 1/2
Randers - 1968	5-3
Nordre II - Århus Skk.	2 1/2-5 1/2
Esbjerg Skf. - Haderslev	2 1/2-5 1/2

3. division, gr. 1:

Helsingør - Roskilde II	6-2
Espergærde - Glostrup	3 1/2-4 1/2
Hillerød - Sundbyerne II	7 1/2-1 1/2
Frederiksberg II - Gentofte	3-5

3. division, gr. 2:

Frem - Odense Skk.	1 1/2-6 1/2
Sorø - Korsør	3-5
1927 - Maribo	3 1/2-4 1/2
Indslev - Vordingborg	5-3

3. division, gr. 3:

Nørresundby - Ålborg Skf.	4-4
Hjørring - Lemvig	5 1/2-2 1/2
Holstebro - Tårnet	6-2
Nordre III - Års	5 1/2-2 1/2

3. division, gr. 4:

Tønder - Herning II	3-5
---------------------	-----

Nordre IV - 1930	4-4
Evans II - Flensborg	6-2
Allsund - Assens	6 1/2-1 1/2

4. runde. Resultater

1. division:

Vejlby-Risskov - Herning I	4-4
Nordre I - Evans I	5 1/2-2 1/2
Kampklub. I - København Skf.	6-2
Capablanca - Studenterf. I	4-4

2. division, gr. 1:

Sundbyerne I - Kampklub. II	5-3
Gladsaxe - Lyngby-Virum	4-4
Frederiksberg I - Studenterf. II	5-3
Roskilde I - Nykøbing F.	6-2

2. division, gr. 2:

1968 - Centrum	5-3
Nordre II - Haderslev	3 1/2-4 1/2
Århus Skk. - Randers	2 1/2-5 1/2
Læsef. - Esbjerg Skf.	2-5+h

3. division, gr. 1:

Sundbyerne II - Glostrup	0-8
Helsingør - Espergærde	3 1/2-4 1/2
Roskilde II - Gentofte	1/2-7 1/2
Frederiksberg II - Hillerød	6 1/2-1 1/2

3. division, gr. 2:

Frem - Indslev	2 1/2-5 1/2
Korsør - 1927	4 1/2-3 1/2
Vordingborg - Maribo	6 1/2-1 1/2
Odense Skk. - Sorø	4 1/2-3 1/2

3. division, gr. 3:

Nørresundby - Holstebro	5-3
Hjørring - Ålborg Skf.	7-1

Lemvig - Års	3-4+h
Tårnet - Nordre III	3 1/2-4 1/2
3. division, gr. 4:	
Nordre IV - Evans II	6-2
Herning II - Flensborg	4-3+h
Allsund - Tønder	6-0+2h
1930 - Assens	7-1

Stillinger efter 4. runde

1. division:

Nordre I	23 1/2	4,0
Studerterf. I	21 1/2	3,5
Kampklubben I	17+h	2,5
Vejlby-Risskov	16	2,0
Capablanca	13 1/2	1,5
Evans I	12+h	0,5
Herning I	12	1,5
Københavns Skf.	11 1/2	0,5

2. division, gr. 1:

Studerterf. II	20 1/2	3,0
Gladsaxe	19 1/2+h	2,5
Frederiksberg I	19 1/2	4,0
Sundbyerne I	16 1/2	2,5
Roskilde I	16	2,0
Lyngby-Virum	14	1,5
Kampklubben II	11 1/2+h	0,0
Nykøbing F.	9 1/2	0,5

2. division, gr. 2:

1968	17 1/2	3,0
Århus Skk.	17 1/2	3,0
Haderslev	17 1/2	3,0
Randers	17 1/2	2,0
Nordre II	16	1,5
Esbjerg Skf.	15+h	1,5
Læseforeningen	14+h	2,0
Centrum	12	0,0

3. division, gr. 1:

Gentofte	23	4,0
Glostrup	21	3,0
Frederiksberg II	20 1/2	3,0
Espergærde	16	2,0
Helsingør	16	1,0
Hillerød	15 1/2	2,0
Roskilde II	9 1/2	1,0
Sundbyerne II	6 1/2	0,0

3. division, gr. 1:

Odense Skk.	24	4,0
Indslev	18 1/2	3,0
Vordingborg	18	2,0
Frem	14 1/2	2,0
Korsør	14 1/2	2,0
Sorø	13 1/2	0,0
Maribo	12 1/2	2,0
1927	12 1/2	1,0

3. division, gr. 3:

Hjørring	22	3,0
Nørresundby	19	2,5
Holstebro	17 1/2	2,0
Års	16 1/2+h	2,5*
Nordre III	16 1/2	3,0
Lemvig	12 1/2+h	1,0*
Tårnet	12 1/2	1,0
Ålborg Skf.	10 1/2	0,5

3. division, gr. 4:

1930	23	3,5
Allsund	21 1/2+2h	3,5
Nordre IV	18	2,5
Herning II	16+h	2,0*
Evans II	14 1/2	2,0
Flensborg	11 1/2+h	0,0*
Assens	10 1/2	1,0
Tønder	10+2h	1,0

* efter matchpoints (decimalbrøker) betyder at hængepartier kan give flere matchpoints.

Efter 4. runde

Kampen i 1. division om danmarksmesterskabet kommer atter i år til at stå mellem Nordre Skakklub, Århus og Studenterforeningens Skakklub, København. Studenterne måtte lidt overraskende nøjes med uafgjort mod nyoprykkede Capablanca i 4. runde og er nu 2 points efter Nordre, der således er godt på vej til at hjemføre det 5. danmarksmesterskab. De to klubber mødes i sidste runde.

Divisionen er tydeligt delt i tre grupper. Foruden de nævnte to klubber i førergruppen er der et midterfelt bestående af Kampklubben og Vejlbjby-Risskov. For begge disse to klubber gælder det, at de næppe har reelle chancer for at spille nogen rolle i kampen om mesterskabet. På den anden side er de også begge så godt som sikret mod nedrykning.

De resterende fire klubber er alle i farezonen, men at dømme efter pointsstillingen og de hidtidige resultater skulle Cappablanca-klubben med kun et enkelt nederlag - til danmarksmestrene - havde de største chancer for at forblive i 1. division.

I 2. division, gr. 1 er oprykningskandidaterne de to tidligere 1. divisionshold Gladsaxe og Frederiksberg. De to klubber har allerede mødt hinanden i 2. runde, og her sejrede Frederiksberg med mindst mulige margin og må skønnes at have de største chancer for at rykke op. Klubben skal i sidste runde møde Nykøbing F., som Gladsaxe slog med 7 1/2 - 1/2 i 1. runde.

Om udfaldet af kampen i 2. division, gr. 2 om førstepladsen kan der vanskeligt spås i øjeblikket. Fire klubber har lige mange points, deri-

blandt de nye klubber i rækken, 1968 og Haderslev. 1968 har tabt til Randers og mangler foruden Nordre II de to andre konkurrenter. Århus Skk. har vundet over Haderslev, men tabt til Århus Skk., vundet over Randers og skal møde 1968 i 5. runde. Endelig har Randers spillet mod de tre andre klubber med to vundne og en tabt kamp som resultat. Slutspurten bliver meget spændende!

I 3. division, gr. 1 står kampen om førstepladsen mellem Gentofte, Glostrup og Frederiksberg II. Sidstnævnte kan dog kun rykke op, hvis førsteholdet også gør det. Gentofte og Glostrup skal møde hinanden i næstsidste runde. Frederiksberg II har vundet stort over Glostrup og tabt knebent til Gentofte.

Odense Skk. er suveræn i 3. division, gr. 2 og ligger så langt foran nr. 2, at klubben allerede nu er næsten 100% sikker på oprykning. Hele seks hold er i farezonen for nedrykning i denne række.

Hjørring fører sikkert i 3. division, gr. 3, og ser ud til at være på vej tilbage til 2. division. Nørresundby er Hjørrings farligste konkurrent, men er 3 points bagefter. De to klubber mødes i 5. runde.

Kampen om oprykningen i 3. division, gr. 4 står mellem de nyoprykkede 1930 fra Silkeborg og Alssund fra Sønderborg, som mødes i 5. runde.

5. runde spilles søndag den 7. marts 1971.

skoleskak

Redaktion: BØRGE BORGÅ
Lindbjerg 47, 6200 Åbenrå
Tlf. (046) 23697

50.000 lodsedler à 1 kr. skal sælges fra 15. januar til 15. marts.

For første gang i Dansk Skoleskaks gloriose historie lægger vi en virkelig opgave ud til vore medlemmer: Der skal sælges 50.000 lodsedler på 2 måneder fra 15. januar til 15. marts.

Vi tror det vil lykkes af flere grunde:

a) Vi har 5.-6.000 skoleelever, hvoraf de fleste kan sælge mange flere end 10. Der skal kun sælges gennemsnitligt 8-10 stk.

b) Lodsedlen koster kun 1 kr. Det er ikke mere end Dybbølmærket kostede sidste gang. Det gik over forventning!

c) Der er fine præmier: 3 knallerter, farve-TV, transportabelt TV, pladespiller, båndoptager m.m. - alt i fineste mærker og udførelse.

d) Endelig er der noget at kæmpe for, idet vi fra LU har udsat 3 præmier til de 3 bedste sælgere i hele landet: 1 transistor (værdi 975 kr.), 1 friplads på Tranum skoleskaklejr (værdi ca. 200 kr.) og Alfr. Kristensen og Bjørn Niensens »Alt om skak« (værdi 126 kr.).

e) Endvidere vil landsdelslederne på eget initiativ efter evne og skøn tildele særlig flinke sælgere pæne præmier.

f) Uden tvivl vil vi få hjælp fra Dansk Skak Unions mange klubber, hvis 8000 medlemmer kan gøre et ordentligt indhug i de 50.000.

Tag derfor godt imod lodsedlen! Lad os vise

omverdenen, at vi godt kan klare os selv med henblik på de kære penge.

Riget fattes penge, ved du, men det gør vi ikke den 15. marts 1971!!

TAK FOR DIN HJÆLP HERTIL.

B. Borgå

Skoleskaklejrene i Tranum

finder i år sted 5. - 11. juli og 12. - 18. juli. Mere om lejrene i næste nummer.

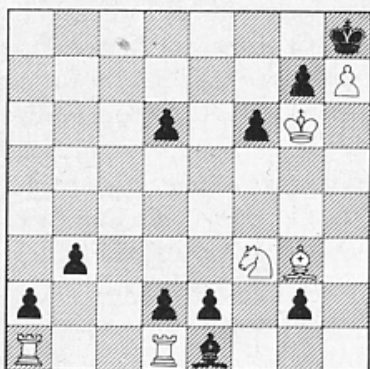
En adelig eneboer

I midten af forrige århundrede så man i skakbladene jævnligt opgaver under pseudonymet »Eremitten fra Tirnau«. Forfatteren var den ungarske greve *Arnold Pongracz* (1810-1890), der havde trukket sig tilbage til et lille slot i nærheden af det nuværende Bratislava. I sin ensomhed dyrkede han skakspillet, og hans opgaver var tit meget vanskelige. I diagrammet har hvid jo 4 officerer, men det er svært at se, hvorledes de kan komme i spil.

Mens vi venter på resultatet af julekonkurrencen, skal vi have en præmieløs opgave, der er meget morsom. Prøv selv!

»Eremitten fra Tirnau«
SCHWEIZERISCHE
SCHACHZEITUNG
1860

Mat i 4 træk

Gymnasielandskampen Danmark - Sverige

Af SVEN BING

Allerede i 1969 - efter at både det bedste danske og det bedste svenske gymnasieskakkehold var kåret - var der tale om at arrangere en landskamp mellem disse to hold for at få kåret en nordisk mester ligesom indenfor folke-skoleskakkene. Af forskellige årsager lykkedes det ikke at realisere tanken, men da vinderholdene for 1970 var udpeget, modtog Dansk Skak Union en fornyet svensk henvendelse om at arrangere en landskamp, hvor også vinderholdene fra 1969 skulle deltage. Efter en række forhandlinger lykkedes det virkelig at føre planerne ud i livet, idet det blev aftalt at de to svenske vinderhold fra 1969 og 1970 - henholdsvis Sundsvalls gymnasium og Enskede gymnasium skulle rejse til København, hvor de i tidsrummet 27. - 29. november 1970 skulle møde de tilsvarende danske vinderhold fra 1969 og 1970 - henholdsvis Gladsaxe gymnasium og Frederiksborg statsskole. Efter svensk mønster var hvert hold på 5 mand, og for at mindske muligheden for hængepartier blev det aftalt at betænkningstiden skulle være 40 træk i 2 timer og derefter 20 træk i timen.

De svenske hold bestod af følgende spillere: *Sundsvalls gymnasium*: 1. Per Hammergren, 2. Jan-Erik Sundholm, 3. Kent Sjödin, 4. Olle Larsson og 5. Lars Frykberg.

Enskede gymnasium: 1. Dan Olofsson, 2. Lars Bergius, 3. Lennart Jönsson, 4. Bjørn Løwgren, og 5. Ove Liljeberth, medens de danske hold så således ud: *Gladsaxe gymnasium*: 1. Jens Kri-

stiansen, 2. H. Neesgård-Madsen, 3. Claus Olsen, 4. Stig Petersen og 5. Per Rønne. Reserve: Erik Nielsen. *Frederiksborg statsskole*: 1. Steen

fortsættes side 20

Matchen mod Marokko

Af JENS ENEVOLDSEN

Som det er sædvanligt, stillede vi med det ordinære hold ved starten i Siegen. Men allerede i anden runde blev Bo skiftet ud med Sejr, og i tredje runde overvandt Bent sine betænkeligheder og satte mig ind mod Marokko. Det skulle den gamle nok kunne klare. Min mand hed Kattani. Vi havde haft en lidt skuffende start, så der skulle vindes stort. Moe og Finn sad på ventebænken.

Det blev selvfølgelig til 4-0. De andre tre ordnede deres folk, men da jeg endte med at komme i tidnød, fik jeg ikke lejlighed til at følge begivenhederne på nært hold.

Lad os se, hvad der skete hos mig.

4912 Fransk

Hvid: *Kattani*, Marokko. Sort: *Jens Enevoldsen*
1. e4, e6 2. Sf3. Trukket efter nogen nølen. Jeg mente allerede nu, at have min mand. I talrige varianter i »fransk« er Sf3 ikke det bedste.

2.-, d5 3. exd5, exd5. Nu kan du vel næppe tabe, siger jeg til mig selv. Og han træder nok ved siden af før eller senere.

4. Le2, Ld6 5. d4, Sc6 6. Sc3, Sge7 7. Sb5, Sg6 8. Sxd6†, Dxd6 9. 0-0, Ld7 10. c3, 0-0. Den lange rocade var naturligvis i mine tanker. Men hvorfor give ham chancer til at angribe med bondeofre og sager i den kendte stil fra lynpartier. Han er mit sikre bytte. Før eller senere snyder jeg ham.

11. h3, Tfe8 12. Sh2, Sf4 13. Lf3. Ha! en elsker af løberparret.

13.-, Se7 14. Te1, Seg6 15. Le3, c6 16. Dd2, Dg6. Jeg kunne se det komme. Det er fristende at jage den sorte dronning før sort får spillet h5.

17. Sg4?, Sxh3†. Der gik der en bonde ned i kasseapparatet. Nu skal kongen trække. Hvis han spiller 18. Kh1 havde jeg planlagt følgende kup. 18.-, Lxg4 19. Lxg4, Txe3 20. Lxh3, Txh3† 21. gxh3, Df3† 22. Kgl (eller h2), Sf4 og lyset går ud.

Men Kattani havde den rigtige fornemmelse og spillede 18. Kh2, Lxg4 19. Lxg4, Shf4. Byttet

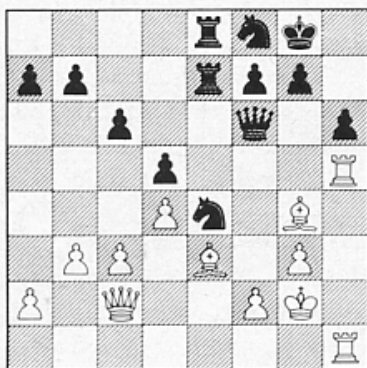
er i hus, men han har 2 løbere mod 2 springere, og tilmed får han visse lyse idéer.

20. g3, Se6 21. Kg2, Se7 22. Th1, Sc8. Oprindeligt havde jeg tænkt mig at spille Sf5, men efter 23. Lf4, Sxf4 24. Dxf4 spolerer han min bøndestilling, og merbonden bliver til en illusion. Der skal passes gevaldigt på nu. De hvide tårne på h-linien og løberne klar til at ofre mod bønderne indeholder et moment af uhygge, især mod en mand, som man skal vinde fra.

23. Dd3, h6. En svækkelse, men nødvendigt. **24. Dd2, Sd6.** Lad ham bare ofre på h6, hvis han har lyst. I øjeblikket er det ikke farligt. Nu skal truslen Sc4 dækkes.

25. b3, Se4 26. Dc2, Sf8 27. Th3, Te7 28. Tahl, Tae8. Det var Maroczy der sagde, at når det kneb, skulle man doble sine tårne i en åben linie. Her, hvor det ikke kniber særligt, må det da være godt.

29. Th5! En smuk idé, som sort imidlertid trævler op med noget endnu smartere.

29.-, Sxg3! 30. Lg5. Hvid kan ikke spille 30. Kxg3 p.gr. af 30.-, Txe3† 31. fxe3, Txe3† 32. Kg2, Df4, og hvid er helt væk. Nu håber han på at vinde mindst kvalitet. Jeg havde set, at på 30.-, Dg6 er 31. Dxg6, fvg6 tvunget. Men jeg var kommet lidt i tidnød og regnede følgende variant ud: 32. T5h3, hxg5 og sort har intet. I stedet vinder 32.-, Sxh1 33. Lxe7, Sxf2 med 3 bønder mere i slutspillet. Jeg besluttede mig til dronningofret, der også vinder, men tager lidt mere tid.

30.-, Sxh5 31. Lxf6, Sxf6, og nu gik det raskt. **32. Lf3, Se4 33. Dd3, Sg6 34. Dc2, Sf4† 35. Kh2, g5 36. Te1, Kg7 37. Lxe4, Txe4 38. Txe4, Txe4 39. Kg3, h5.** Her faldt hans faldvinge, men han er færdig. Det kombinerede angreb med konge, bønder, springer og tårn løber ham hurtigt over ende. Et træk som 40. f3 besvares med Te2. Hans f-bonde falder hurtigt osv.

Dermed var mit bidrag til 4-0 sejren ydet. Det var nødvendigt med store sejre over de svage lande, hvis der skulle være chancer for at komme i finalegruppe A. Det glippede jo, desværre, men vi var lige ved. Jeg kan ikke bare mig for at fremsætte nogle betragtninger i denne forbindelse.

Bent anfører meget rigtigt i sin beretning, at vi aldrig har kunnet sende vort stærkeste hold af sted. Der kommer for mange afbud. Som årsag anfører han bl.a., at økonomiske vanskeligheder kan ligge bagved. Vi har ikke råd.

Olympiaden er den fornemste skakbegivenhed, og der kan ikke lægges for stor vægt på dette. Det må være muligt at udfolde store anstrengelser for at få det bedst mulige hold af sted. Der spilles masser af turneringer for drenge og juniorer og skoleskakken har sin blomstringstid. Det må have kostet ikke så lidt gennem årene. Man vil hjælpe de unge »talenter« frem.

Resultatet har ikke været alt for overvældende. Var det ikke på tide, at man går over til mere aktivt at gå ind for de møsefund og oldsager, som trods alt dog stadig spiller det bedste skak her i landet. Hvad med at gå alvorligt ind for vort olympiadehold. Det skal ikke mangle på forslag fra mig.

En væsentlig årsag til afbud er, at holdet udtages nogle få måneder før olympiaden. Man afventer resultatet fra Påske-turneringen, før den endelige udtagelse finder sted. Hvem kan med så kort varsel gøre sig fri for det meste af en måned?

Holdet til næste olympiade bør allerede forberedes nu. Forudsat, at der ikke dukker en ny Bent Larsen op, eller en eller anden yder det usædvanlige i mellemtiden kunne man nu sige: Holdet udtages mellem følgende spillere: Bent Larsen, Sv. Hamann, Børge Andersen, Ole Jacobsen, Brinck-Claussen, Sejr Holm, Mogens Moe og Finn Petersen. Disse spillere informeres og man søger klarlagt, om de er rede til at gøre sig klar til at fremtrylle den fornødne frihed til formålet, og om de er villige til at gå i skrap træning.

Jeg har her nævnt 8 mand, og af dem går i hvert fald to ud. Alle kan sikkert ikke klare skærene af hvilke grunde det nu måtte være.

Efter næste olympiade kan man så gentage spøgen. Der er måske i mellemtiden dukket noget andet op, der kommer i betragtning. Disse 8 nævnte mand er en streg bedre end de øvrige. Svagest er Finn, men i betragtning af hans udtalte talent og med et par års trimning under Bents jernhånd vil han kunne blive en god olympiadespiller.

Jeg ser ingen grund til, at vi ikke skulle kunne komme op på en af de sejrskamler. De er ikke så frygtindgydende, de folk i toppen: Med en Bent Larsen som førstebræt og ordentlig forberedelse skulle vi kunne være i den øverste top.

Der er en opgave for spilleudvalget og forretningsudvalget, såvel som for hovedbestyrelsen, der som bekendt sidder på kassen. Lad os ofre

forberedelserne, tiden og pengene. Der er ingen bedre propaganda for skak end topresultater, enten det nu er Bents eller det skulle vise sig at blive olympiadeholdets.

Kommentarkonkurrence

Hermed indbydes SKAKBLADETs læsere til at deltage i en kommentarkonkurrence. Formålet er dels at få flere danske partier frem i SKAKBLADET også fra jævne spillere, dels at inspirere alle til at arbejde mere med deres egne partier, også efter at kampen er forbi. Vi kan ikke love, at alle indsendte partier vil blive bragt i bladet; men som antydnet bærer arbejdet lønnen i sig selv i form af bedre indsigt i spillet og forhåbentlig også øget spillestyrke. Alle partier, som vi mener kan have interesse for andre af den ene eller den anden grund, vil blive bragt i det omfang, pladsen tillader.

Den aktuelle anledning, til, at konkurrencen kommer netop nu, er at den fortløbende nummerering af SKAKBLADETs partier i løbet af 1971 passerer nr. 5.000. Sidst der var kommentarkonkurrence i SKAKBLADET var i 1950. Parti nr. 2.500 var et af konkurrencens partier, som senere fik 3. præmie. Den daværende redaktør, Villads Junker, skrev herom »Tilfældet har villet, at det runde partital nr. 2.500 skulle udfyldes med en kommentar af en ganske jævn spiller....«. Det var i juli 1950. Knap 2 år senere bragte Villads Junker det samme citat som ovenfor i referatet fra påsketurneringen i Herning 1952 og tilføjede: »Havde vi været synske, ville den bemærkning næppe være kommet på, thi i dag er den samme jævne spiller blevet landsholdsspiller«. Læserne har måske allerede gættet, at den nybagte landsholdsspillers navn var Bent Larsen.

Vi har bragt denne lille sandfærdige beretning for at fremhæve, at også alle skoleskakspillere og juniorspillere er meget velkomne til at deltage i konkurrencen. Selv om man spiller i junior 2 i dag kan man udmærket være landsholdsspiller om 2 år! En af forudsætningerne for at nå så vidt er, at man grundigt analyserer sine egne partier.

Lad os tilføje, at de lidt ældre ikke behøver at holde sig tilbage. Alle deltager på lige vilkår.

Betingelser for at kunne deltage i konkurrencen er

- 1) partiet skal være spillet af indsenderen selv og forsynet med egne noter.
- 2) man må ikke tidligere have fået offentliggjort partier med egne kommentarer i SKAKBLADET eller andre steder, klubblade dog undtaget.

Partier til konkurrencen skal være redaktøren i hænde senest den 15. november 1971. Men begynd allerede nu! Vi håber at kunne bringe de første partier i et af de førstkommande numre. Partierne vil blive offentliggjort i løbet af året. Alle indsendte partier vil blive bedømt af en dommerkomité, hvis sammensætning offentliggøres senere.

Dansk Skak Union har udsat følgende præmier: 1. præmie 250 kr., 2. præmie 150 kr., 3. præmie 100 kr. Desuden 10 stk. gavekort à 20 kr. til køb af skaklitteratur.

Partierne sendes til redaktøren:

*Hans Rasmussen, Møldrupvej 10,
8220 Brabrand.*

Dansk Skak Unions skaknævn.

Sag nr. 5 (forespørgsel)

Skaknævnet har fået forelagt følgende spørgsmål:

»Da der ikke findes faste regler for lynskak, udbedes en fortolkning af nedenstående: - Sorts konge er i slag, men sort sætter uden at dække sin konge hvid mat. - Vinder sort ved at sætte mat, eller vinder hvid ved at slå sorts konge i næste træk?«

Herom mener skaknævnet: Ifølge FIDEs regler paragraf 10 stk. 2, 1. punktum er en skak et absolut tvingende træk. Ved lynskakreglen »kongen må slås« bliver hovedreglen ikke ophævet, men blot modificeret af praktiske grunde. En rimelig formulering vil derfor være:

»Kongen må slås. Hvis begge konger kommer til at stå i skak samtidig, vinder den spiller, som er i træk og slår modstanderens konge; det er uden betydning, om en eller begge skakker tillige er mat.«

I det af Dem forelagte tilfælde vinder følgelig hvid.

På skaknævnets vegne
Erik B. Jensen

Stof til næste nummer skal være redaktøren i hænde senest den 10. i denne måned. - Stof, der modtages efter denne dato, vil først blive bragt i det næstfølgende nummer.

Dansk Skak Unions styrkeliste

1. Bent Larsen	11. Mogens Moe	21. Poul Frausing
2. Svend Hamann	12. Bo Jacobsen	22. Bent Sørensen
3. B. Brinck-Claussen	13. Jens Enevoldsen	23. Kaj Blom
4. Ole Jakobsen	14. Eigil Pedersen	24. Steen Fedder
5. Finn Petersen	15. Jens Kølback	25. Vagn Jensen
6. Peter H. Nørby	16. F. Fihl-Jensen	26. Allan Jensen
7. Sejer Holm	17. Troels Bjerre	27. Ivan Sørensen
8. Jørn Sloth	18. Jørgen Hvenekilde	28. Axel Roos
9. Karl Pedersen	19. Sigfred From	29. Palle Henriksen
10. Børge Andersen	20. R. Kock Iversen	30. Gunnar Nielsen

Spilleudvalget, 2. oktober 1970

skakbrættet rundt

Løsninger på
KOMBINATIONSOVELSER
side 15

For 25 år siden

Groningen 1946 var den første stærkt besatte stormesterturnering efter den anden verdenskrig. Placeringerne i toppen blandt de 20 deltagere blev: 1. Botvinnik 14 1/2, 2. Euwe 14, 3. Smyslov 12 1/2, 4.-5. Najdorf og Szabo hver 11 1/2, 6.-7. Boleslavskij og Flohr hver 11, 8.-9. Lundin og Stoltz hver 10 1/2. Længere nede i turneringstabellen fulgte bl.a. de gamle kæmper Tartakover, Bernstein og Vidmar.

Turneringen formede sig som en skarp duel mellem eksverdensmesteren Euwe og Botvinnik. Sidstnævnte regnedes allerede da af mange for verdens stærkeste spiller og arvtager af skaktronen, som efter Alekhins død i begyndelsen af 1946 var blevet ledig. Men Euwe viste, at også han stadig var aspirant til verdensmesterskabet.

1. skønhedspræmie fik Lundin for sit parti mod Szabo og Euwe fik 2. skønhedspræmie for sit parti mod Guimard. Se

OMSLAGSDIAGRAMMET

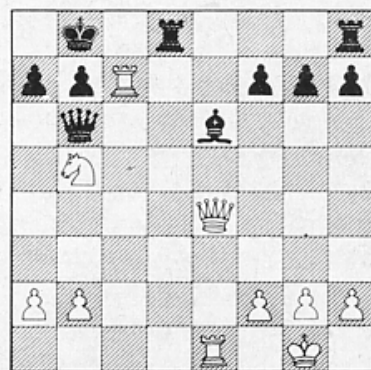
Hvid truer efter sit sidste træk **Tg1** med at flygte med kongen og konsolidere stillingen. Hvad trak Euwe, som straks afgjorde kampen?

KOMBINATIONSOVELSE 1

3 stillinger fra skakolympiaden

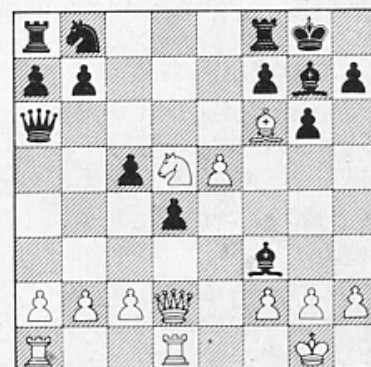
Lothar Schmid, Vesttyskland fik en specialpræmie for det smukkeste parti i forturneringen:

KOMBINATIONSOVELSE 2

Hvid trækker og vinder

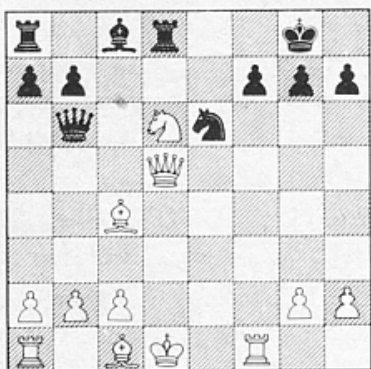
KOMBINATIONSOVELSE 3

Hvid trækker og vinder

Sort har netop slået en springer på f3, men har overset hvids elegante svar, som øjeblikkeligt afgør partiet.

KOMBINATION SØVELSE 4

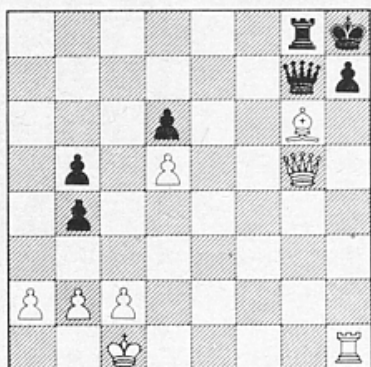

Hvid trækker og vinder

Hvid har en officer mere, men situationen i d-linjen er faretruende, og det ser ud som om sort vinder officieren tilbage! Hvid i træk har dog en smart gevinstkombination til rådighed.

Et choktræk

I en international halvturering holdturnering i Berlin fornylig havde Kampklubbens Niels Granberg med hvid fremtvunget følgende stilling:

Han har, som man ser, løber mere, men hans modstander, en tysk mesterspiller, havde med sit sidste træk Tg8 måske ment at kunne genoprette den materielle ligevægt. Nu udfoldede vor ven Granberg sit velkendte vid og trak det forbløffende **Df6!!**, hvorefter sort er mat i højst 2 træk.

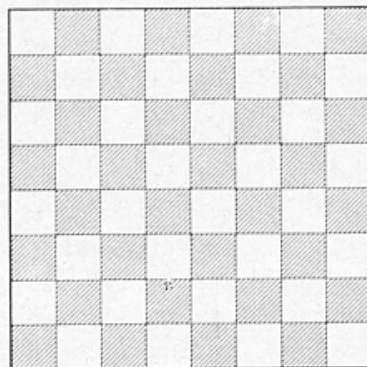
»Fantastisk!« stønnede hans modstander, idet han afmægtig sank sammen.

E. Verner Nielsen

Skakspiller sætter danmarksk rekord

Den kendte og sympatiske eliteskakspiller Erik Jarlnæs fra Frederiksberg Skakforening satte i august dansk rekord i 400 m hækkeløb. I denne anledning har jeg interviewet ham til vort skakblad.

- Til lykke Jarlnæs. Hvad skyldes nu din succes?
- Grunden til min rekord ligger vel nok først og fremmest deri, at jeg både ♘ og ♙ udmærket. Men vel især, at jeg op til dette stævne satte alt på et

- Rekorden blev ikke sat i Danmark?
- Nej, det skete på »1.d4, f5« jord, og her må jeg lige tilføje, at jeg netop her har euwet mig en hel del.
- Regner du dig for Danmarks bedste?
- Nej, Larsen må stadig anses for ♔
Og hermed sagde jeg farvel til denne vort lands største og hurtigste ♚.

»Skvak« i Brønshøj Skakforenings medlemsblad.

partier

Et skønt parti?

Af JØRN SLOTH

Ved L. Rasmussens mindeturnering i Randers overgik der mig den sjældne ære at få tildelt skønhedspræmie for et parti. Normalt vrimler mine partier ikke ligefrem med kombinationer (hvilket får nogle til at tro, at jeg slet ikke kan kombinere!). Men mod Eigil Pedersen tvang stillingen mig til at gå til kongean greb. Det endte med en slags kombination og mat. Skønheden overlades det hermed læseren at tage stilling til.

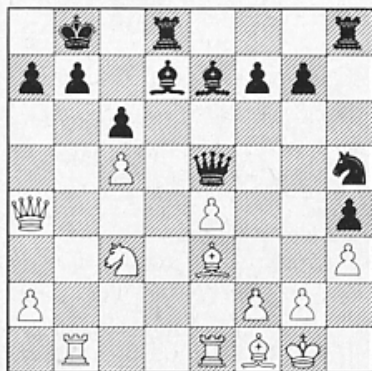
4913

Gammelindisk.

Hvid: Jørn Sloth Sort: Eigil Pedersen

1. d4, Sf6. 2. c4, d6. 3. Sc3, c6. 4. e4, Sbd7. 5. Sf3, e5. 6. Le2, Dc7. 7. 0-0, Le7. 8. Te1, Sf8! En interessant ide! Sort fører springeren over på kongefløjen og forbeholder sig muligheden 0-0-0. En så ambitiøs idé kan kun gennemføres, fordi sorts centrum er nogenlunde solidt (spydspidsen

e5 er godt dækket). Den klassiske reaktion på et fløjangreb er jo et modstød i centrum. Det prøver hvid i det følgende at efterleve. 9. h3, Sg6. 10. Lf1, Ld7. 11. Le3, h5!?. 12. Tc1, h4. 13. c5!?, dxc5. 14. dxe5. Her ville hvid gerne have spillet 14. Sxe5 for at fremtvinge Sxe5. 15. dxe5, Dxe5. 16. f4 fulgt af e5 med gunstigt spil for hvid, men jeg mistede lysten til det, da jeg så følgende skarpe variant, som det godt kunne ligne Eigil at spille: 14. Sxe5, cxd4!?. 15. Sxg6, dxe3. 16. Sxh8, exf2†. 17. Kxf2 med stærkt sort angreb for det ofrede tårn, f.eks. 17.-, Lc5†. 18. Ke2, 0-0-0. 14.-, Sh5!. 15. b4! Hvid må være energisk, ellers får sort en glimrende stilling. På 15.-, cxb4 følger nu 16. Sd5 med afbytning af Le7, hvorefter sort er svag på de sorte felter. 15.-, 0-0-0?! Bedre var måske 15.-, Td8. Nu får hvid chancer for kongeangreb. 16. Da4, Sxe5. 17. Sxe5, Dxe5. 18. bxc5, Kb8. 19. Tb1!

Tårnet bringes i angrebsstilling uden spild af tid. På 19.-, Dxc3 er det simpleste nok 20. Ld4, Dd2. 21. Te3! Der truer såvel Td1 med D-fangst som 22. Le5†, Ka8. 23. Dxa7†!?. Sorts bedste chance var måske det uforfærdede 19.-, Lxc5!, hvorefter jeg ikke ser nogen afgørende angrebsfortsættelse, f. eks. 20. La6, b6! (ikke Lc8. 21. Dxc6, Lb6. 22. Lxb6!) 21. Da5?!, Ld4! (Kc7. 22. Lxc5! eller Ka8. 22. Lb7†!). 19.-, Lc8?!. 20. Tec1? Hvid er ved at være groggy efter de sindsoprivende begivenheder i partiet og diverse bivarianter. Der skulle uden frygt spilles 20. Dxc6, f.eks. Dxc3?. 21. Txb7†!, Lxb7. 22. Tb1 eller 20.-, Ka8 (det var jeg vistnok bange for) 21. Da4, Dxc3. 22. Tec1 fulgt af c6 med vindende angreb. Efter partitrækket kunne sort få modspil med 20.-, Lg5!. Pointen er 21. Lxg5, Dxg5. 22. Dxc6?, Dxc1!

20.-, Ka8?. 21. Sd5! Denne springer lammer fuldstændig den sorte stilling. At ofre tårnet på d5 er uden chancer, da hvids angreb fortsætter. Derfor resignerer sort og lader hvid vise kombinationens pointe. 21.-, cxd5. 22. c6, d4. 23. cxb7†, Lxb7. 24. Txb7!, Lc5. 25. Txa7†!, Lxa7. 26. Dc6†, Kb8. 27. Tb1†, opgivet.

8.-, Sf8!? endnu en gang!

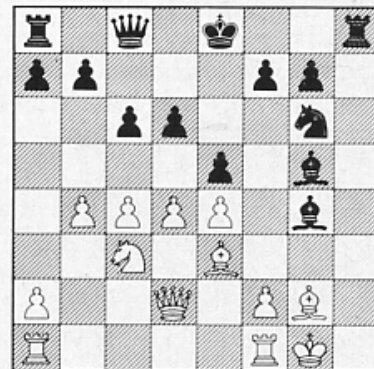
Af JØRN SLOTH

Jeg skulle tage meget fejl, om ikke Eigil har ladet sig inspirere af følgende elegante angrebsparti Liebert-Tabor 1970. Dette parti kendte jeg ikke. Heldigvis! for så ville jeg have været bange.

4914 Gammelindisk.

Hvid: Liebert Sort: Tabor

1. Sf3, Sf6. 2. g3, d6. 3. d4, Sbd7. 4. Lg2, e5. 5. c4, Le7. 6. Sc3, c6. 7. e4, Dc7. 8. 0-0 Dette træk er blevet kritiseret, bl.a. af stormester Barcza. Men man kan næsten ikke tro, at rokaden er en fejl. 8.-, Sf8!?. 9. h3, Sg6. 10. Le3, h5!. 11. Dd2, Ld7. 12. b4, Dc8. 13. Sg5? Dårligt var også 13. Kh2, h4. 14. g4 p.g.a. Lxg4!. Der måtte spilles 13. h4. 13.-, h4. 14. g4, Sxg4!. 15. hxg4, h3!. 16. Sxh3, Lxg4. 17. Sg5, Lxg5.

Hovedvarianten er nu 18. Lxg5, Lf3!. 19. De3 (19. Lxf3, Dh3), Th1†!?. 20. Lxh1 Dg4†. 21. Kh2, Dh5†. 22. Kg3, Sf4! Hvid må give dronningen på f4, men får for lidt for den og taber. Derfor giver han straks officeren tilbage, hvilket også viser sig chanceløst.

18. Se2, Lf3!. 19. Sg3, Sh4. 20. Lxg5, Sxg2. 21. dxe5, Dh3. 22. opgivet.

Første danske ratingliste

Udgivet januar 1971 af SVEND HAMANN og ERIK JARLNÆS

Nedenstående ratingliste er beregnet på grundlag af turneringsresultater i perioden 1966-70, idet der både er taget hensyn til danske og internationale resultater.

Kun elitespillere, som har spillet mindst 16 partier (mod de øvrige på listen) er taget med i

denne omgang. Gennemsnittet ligger på omkring 30 partier medens enkelte spillere når op over 75 partier.

Ratinglisten må betragtes som en vurdering af spillernes middelprestationer i den periode beregningerne dækker, og intet mere. Enhver vurdering af en spillers aktuelle spillestyrke overlades til læserne selv.

1. Bent Larsen	2650
2. Svend Hamann	2462
3. Ole Jakobsen	2442
4. B. Brinck-Claussen	2429
5. Børge Andersen	2424
6. Jørn Sloth	2398
7. Mogens Moe	2381
8. Sejer Holm	2377
9. Jens Enevoldsen	2367
10. Karl Pedersen	2346
11. Kaj Blom	2321
12. Peter H. Nørby	2320
13. Finn Petersen	2317
14. Jens Kølbæk	2308
15. Troels Bjerre	2306
16. F. Fihl-Jensen	2295
17. Ole Buch	2283
18. Steen Fedder	2274
19. Bo Jacobsen	2263
20. Leif Berg	2256
21. Jørgen Hvenekilde	2250
22. Eigil Pedersen	2243
23. Bent Sørensen	2219
24. N. Chr. Steen	2218
25. Allan Jensen	2208
26. R. Kock Iversen	2206
27. Poul Frausing	2201
28. Henrik Sørensen	2190
29. Jørgen Nielsen	2184
30. Sigfred From	2180
31. H. Norman-Hansen	2176
32. Erik Bang	2176
33. Vagn Jensen	2175
34. Jens O. Pedersen	2169
35. Ove Ekebjærg	2165
36. Sven Pedersen	2164
37. Peder Madsen	2161
38. Torben Kjeldsen	2160
39. Th. Haahr	2150
40. Erik Pedersen	2141
41. Peter Birk Petersen	2138
42. Verner Nielsen	2129
43. Leif Kristensen	2116
44. Gunnar Nielsen	2114
45. Kaj Rosell	2113
46. Svend Pedersen	2112
47. Harald Enevoldsen	2111
48. Frode Søby	2109

49. Niels Lauritsen	2095
50. Ulrik Rath	2093
51. P. Gallmayer	2092
52. Henning Møller	2089
53. Lars Møller	2088
54. Ulrik Thomassen	2043
55. Steffen Zeuthen	2042

Danske turneringer

1967: Vejle, DM og KM+omkamp.
 1968: Vejle, Århus + omkamp, KM og DM.
 1969: Århus, Vejle, KM + omkamp, DM + omkamp og F.S.
 1970: Århus, Vejle, KM og DM + omkamp.

Internationale turneringer

1966: OL, Kislovodsk, IBM og Venedig.
 1967: Zoneturn. (Vrnjacka Banja og Halle), IBM og Krems.
 1968: OL, Nathania og Büsum.
 1969: Nordisk turnering.
 1970: IBM, OL, Zoneturn. (Athen og Raach) og Europahold-finale.

Efterhånden som flere elitespillere får spillet 16 partier eller derover med allerede ratede spillere bliver de inkluderet i listen. Senere vil listen måske blive udvidet til også at omfatte mesterspillere o.s.v.

Næste ratingliste forventes offentliggjort om et halvt år.

Svend Hamann

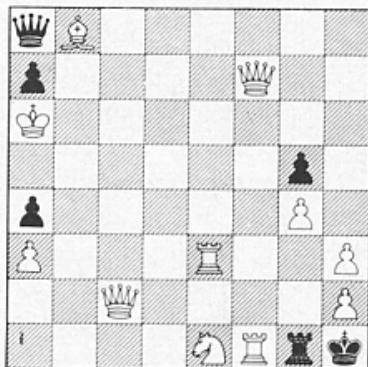
Løsninger på KOMBINATIONSØVELSER side 12 og 13

1. 1.-, Sd3! truer mat på h2, og da 2. Dxd2 koster dronningen, er hvid fortabt. I partiet fulgte 2. Kf2, Sxe4†, og hvid opgav. *Guimard-Euwe, Groningen 1946.*
1. Txb7†!, Dxb7 2. De5†, Ka8 3. Sc7†, Kb8 4. Sa6†, Kc8 5. Tc1†, Kd7 6. Sc5†, sort opgiver. 4. Sxe6† o.s.v. vinder også let. Havde sort spillet 4.-, Ka8 måtte hvid med 5. Sc7† gå ind i denne variant. *Schmid-Kinzel, Siegen 1970.*
1. Lf4!, Sxf4 (ellers følger i næste træk Lg3 og hvid beholder en officer mere) 2. Dxf7†, Kh8 3. Dg8†!, og sort opgav, der er mat i næste træk. *Unzicker-Sarapu, Siegen 1970.*
- Dronningofret 1. Dh6!! fik sort til straks at opgive (1.-, Lxh6 2. Se7† mat eller 1.-, Lxf6 2. exf6 efterfulgt af mat. *Bednarski-Nouissri, Siegen 1970.*

Redaktion:

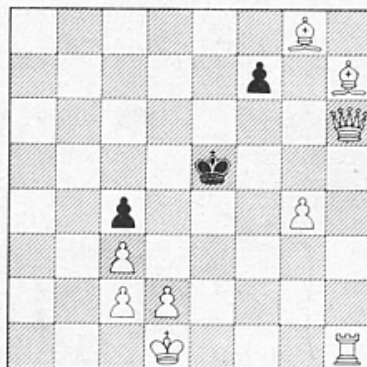
JAN MORTENSEN (originalopgaver)
 Sct. Olavsallè 44, 2630 Tåstrup . Tlf. (01) 99 25 58
 O. G. LAURITZEN (løsninger)
 Ålekistevej 213 A, 2720 . Tlf. (01) 71 70 78

8936. Erich Brunner
 Chemnitzer Tageblatt 1925

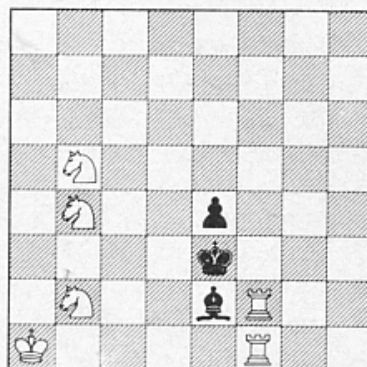
Mat i 2 træk

8937. Rudolf L'Hermet
 Deut. Schachztg. 1928

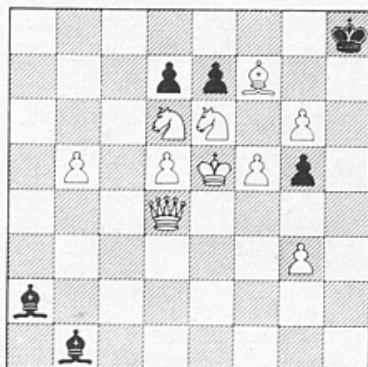
Mat i 2 træk

8938. Ilja Mikan
 Version, Ruch 1947

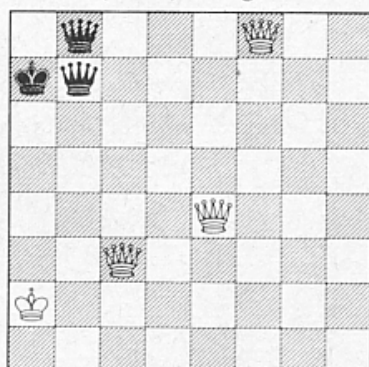
Mat i 2 træk

8939. Hugo Rohr
 L'Echiquier 1929

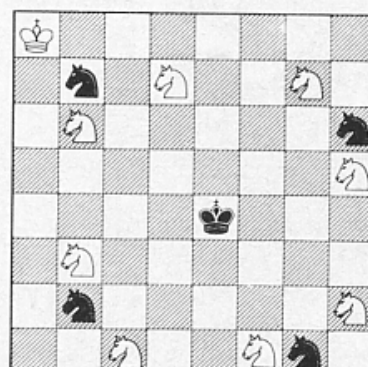
Mat i 2 træk

8940. Werner Speckmann
 Hamm (BRD) - original

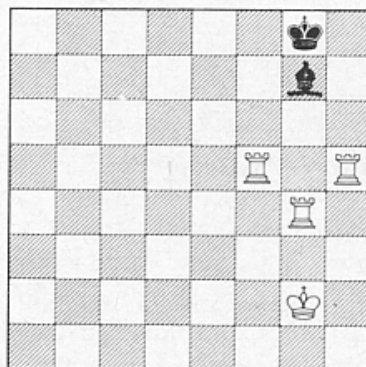
Mat i 2 træk

8941. B. S. Witte
 Probleemblad 1950

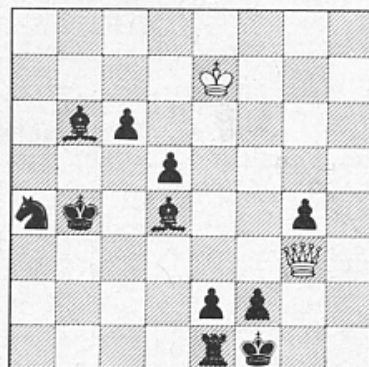
Mat i 2 træk

8942. Jan Knöppel
 Fairy Chess Review 1949

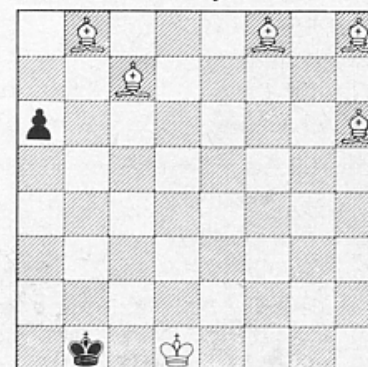
Mat i 3 træk

8943. Jan Mortensen
 København - original

Mat i 3 træk

8944. A. Troitzky

Hvid vinder

Opgaveafdelingens nytårskonkurrence

De 9 opgaver i dette nummer indgår ikke alene i den løbende løserturnering, men gøres også genstand for en særskilt løserturnering, hvor alle - også de, der ikke til daglig deltager i løserturneringen - kan være med.

Opgaverne i år er alle direkte opgaver: hvid begynder og gør mat i det angivne antal træk, uanset hvordan sort forsvare sig. Den sidste opgave er en studie, men fordringen kunne også hedde mat i 9 træk.

Alle opgaverne har i øvrigt det tilfælles, at hvid

eller sort har en eller flere forvandlede brikker; der er således ikke tale om trykfejl.

Der udsættes tre præmier, alle bestående af skaklitteratur, hvoraf én udtrækkes blandt de løsere, der har løst mindst 3 opgaver rigtigt.

Løsninger sendes til *O. G. Lauritzen, Ålekistevej 213 A¹, 2720 Vanløse* inden 5. februar 1971.

Løsninger til opgaverne i november-nummeret.

Nr. 8908 af Arthur Madsen: 1. Le2. Sort springerhjul. Interessant! (OGL)

Nr. 8909 af Arthur Madsen: 1. Ld7, Ke5, 2. Kc6 1.-, Kc4, 2. Kd6! To analoge varianter, hvor hvid konge etablerer batteri.

Nr. 8910 af Arthur Madsen: 1. Lf3, Lb2, 2. Sb5†, 3. Kf5†. 1.-, Lc1, 2. De6† 3. Td5†. En dejlig selvmat! (OGL)

Nr. 8911 af Tore Andersson: 1. Te4. Tiltalende konstruktion. (OGL)

Nr. 8912 af R. Halldórsson: 1. e8 (S). Træktvang. (VR).

Nr. 8913 af Olaf Reeh: 1. e4. Variantrig! (OGL)

Nr. 8914 af H. Knuppert: 1. Ld8, tr. 2. Td5†. 1.-, Lxf5, 2. Se1, Dxe4, 3. Sf7 mat. 2.-, Lxe4, 3. Sc4 mat. 1.-, b5, 2. Sb4, d x e4, 3. Sc4 mat. En yderst vanskelig opgave at løse, men man bliver rigeligt belønnet med et par ganske fascinerende varianter. Efter 1.-, Lxf5, 2. De1, Dxe4 udnytter hvid med 3. Sf7 **begge** de sorte selvblokader af f5 og e4. Efter 2.-, Lx e4 følger 3. Sc4 mat, der udnytter bindingen af Bd5, og

hertil slutter sig den anden originalt prægede variant med sin, om man saa maa sige, »for-sinkede« halvbinding 1.-, b5, 2. Sb4, dxe, 3. Sc4 mat. Hjertelig tak for tilegnelsen! Arthur Madsen.

Nr. 8915 af Lars Larsen: 1. Sf5 træktvang. 1.-, Kd5, 2. Td3† Ke4 (Kc4) 3. Sd6 mat. 2.-, Kxe6, 3. Sg7 mat. 1.-, f x e, 2. Sd6†, Kd5, 3. Td3 mat. 1.-, c5, 2. Te3†, Kd5, 3. Sb6 mat. 2.-, Kxf5, 3. Te5 mat. 1.-, KxS, 2. Te3. En fortræffelig opgave i bøhmisk stil, som med sine fjernblokader paa e6 og c5 og sparsomme officersmateriale viser ikke mindre end 5 modelmætter. Hjertelig tak for tilegnelsen. Arthur Madsen.

Nr. 8916 af Arni Stefánsson: 1. Tg2, Kf4, 2. Tg7, Ke5, 3. Tf7, Kd5, 4. Te7. 3.-, h5, 4. Sd8. 2.-, h5, 3. Sd8, 4. Tf7. 1.-, h5, 2. Sd8, 3. Tg7, Ke5, 4. Tf7. En god forførelse er 1. Sd6, cd6, 2. c7, dc5, 3. c8 (D) c4†. Dc4. (V.R.).

Løserturneringen

Total november: Jens Claussen 432 (4), N. Danstrup 112, A. Dithmer 242 (11), V. E. Hesselberg 196 (1), Leif Jensen 351, O. Kroll 196, Torben Larsen 175, O. Rech 347, Torben Rosell 98, V. Røpke 210 (36), Leif C. Schmidt 430, L. Skov 72 (1), V. Søndberg 94 (1), P. Sørensen 267, Per Teilmann 6, K. Thorsen 57, K. Thrane 84 (14), Ax. Tipsmark 157 (9), P. Østerbye 301 (9) og øvrige løsere uforandrede.

Med udførlige kommentarer

Af BENT LARSEN

Vi tager hele baggrunden med. Partiet spillede i 13. runde af turneringen i Vinkovci. I 12. runde vandt jeg over Gligoric, medens Tajmanov tabte til Petrosjan, pianistskakkemesterens første nederlag i et turneringsparti i meget lang tid. I morges opgav han det håbløse hængeparti uden kamp, medens jeg brugte halvanden time til at vinde mit hængeparti. Jeg har naturligvis analyseret noget af natten og sovet lovligt lidt, men for en enkelt nat gør det ikke så meget. Det er ikke som i begyndelsen af turneringen, da jeg havde hængeparti hele tiden. Også på en anden måde har situationen ændret sig: for første gang siden 2. runde er jeg i spidsen, et halvt point foran Tajmanov, Gligoric og Bronstein. En ny og behagelig fornemmelse. Men hvordan mon Tajmanov har

det? Vil nederlaget mod Petrosjan få ham til at spille forsigtigt? Han har ligget på førstepladsen siden 6. runde. Da jeg kom hjem til motellet efter hængepartiet, sad han i restauranten og læste i sin egen bog om Nimzo-indisk!

Med denne åbning vælger jeg nu alligevel. Jeg vil ikke spille alt for risikabelt, jeg er jo det halve point foran. Af alle sorts muligheder er Nimzoindisk nok den åbning, jeg har den mest rodfæstede tillid til.

4915 Nimzo-indisk

Hvid: *Tajmanov*. Sort: *Larsen*.

1. d4, Sf6. 2. c4, e6. 3. Sc3, Lb4. 4. Dc2. Hov, hvad var det? Jeg ventede 4. e3 fulgt af en hel masse træk i overensstemmelse med én eller an-

den af de mest moderne varianter. Måske er teksttrækket ment som en psykologisk finte, jeg har selv spillet det nogle gange. Måske vil Tajmanov gerne have løberparret uden at påtage sig dobbeltbonden på c-linien, to runder tidligere tillod jeg mig at spille 1. c4, Sf6. 2. Sc3, e6. 3. Sf3, Lb4. 4. Dc2, 0-0. 5. a3, Lxc3. 6. Dxc3, d6 mod Petrosjan, det er næppe helt korrekt. Her, hvor hvid allerede har spillet d4 og således svækket feltet e4 en smule, kan man nok bedre tillade sig noget i den retning, altså f.eks. 4.-, 0-0. Men foreløbig holder jeg mig til den variant, der for omkring tyve år siden slog trækket 4. Dc2 ud og gjorde 4. e3 til hovedvarianten:

4.-, c5. 5. dxc5. Her spiller ingen 5. a3, fordi 5.-, Lxc3†. 6. Dxc3, cxd4. 7. Dxd4, Sc6 giver sort et klart udviklingsforspring.

Efter teksttrækket forsøgte man for mange år siden 5.-, Sa6, men 6. a3! Lxc3†. 7. Dxc3, Sxc5. 8. f3! er gunstigt for hvid. I slutningen af fyrrerne opdagede Pirc så følgende fiduds: 5.-, 0-0. 6. Lg5, Sa6!? 7. a3, Lxc3†. 8. Dxc3, Sxc5. 9. f3, Sfe4! med godt spil for sort i alle varianter, f.eks. 10. Lxd8, Sxc3. 11. Le7, Sb3. 12. Lxf8, Kxf8. Derefter gik 6. Lg5 af mode, men 6. Sf3, Sa6 er også udmærket for sort (nu kan hvid ikke kontrollere feltet e4 med f3), og 6. a3 betragtedes som en slags tempotab efter 6.-, Lxc5. Helt logisk begyndte man at spille 6. Lf4.

5.-, 0-0. 6. Lf4, Lxc5. 6.-, Sa6 er vistnok brugbart, sagen er ikke helt opklaret. Jeg har selv ydet et bidrag, ved med hvid at tabe et parti til Martin Johansson i Stockholm 1966-67: 6.-, Sa6!? 7. Ld6, Te8. 8. a3, Lxc3†. 9. Dxc3, Se4. 10. Dd4, Da5†. 11. b4, Sxb4. 12. axb4, Dxb4†. 13. Kd1, Db3†. 14. Kc1, e5! 15. Dd3, Dxd3. 16. exd3, Scf2 med uklar stilling (15. Dxe4, Dc3† havde straks ført til remis). Sort kan også spille 8.-, Da5, og 7. a3 er muligvis bedre end Ld6, også 7. e3 kommer på tale, for at have Sge2 i beredskab. Men alt ialt er det ikke særlig pålideligt, hvad der findes af »teori« om 6.-, Sa6.

7. Sf3, Sc6. 8. e3, d5. Nu opstår en stilling, der også kan fremkomme i Dronninggambit, f.eks. 1. d4, d5. 2. c4, e6. 3. Sc3, Le7. 4. Sf3, Sf6. 5. Lf4, 0-0. 6. e3, c5. 7. dxc5, Lxc5. 8. Dc2, Sc6. For nogle år siden fejrede Portisch triumfer med hvid i denne variant, nu anvendes den navnlig af hans landsmand Forintos, men andre spiller den også af og til.

I stedet for teksttrækket kan muligvis spilles 8.-, b6, men populært er det aldrig blevet. Hvis d-bonden bliver på d7, kan d6 jo let blive et hul i den sorte stilling. Partiet Andersen-Fuderer, Amsterdam 1954 fortsatte 8.-, b6. 9. a3, Lb7. 10. Ld3, h6. 11. h3, Sh5. 12. Lh2, f5 med uklar stilling.

9. a3. I gamle bøger og blade kan man læse, at 9. Td1, spillet i Euwe-Kupper, Zürich 1954, var en betydningsfuld forstærkning af det hvide spil, men det er vist noget vrøvl. I Zürich 1953 (kandidatturneringen) havde Euwe spillet 9. a3 mod Tajmanov, der lige akkurat klarede sig efter 9.-, De7. 10. Lg5, Td8. 11. Td1, dxc4. 12. Txd8†, Dxd8. 13. Lxc4, Le7. 14. 0-0, Ld7, men det er vel ikke engang klart, at 9. Td1 ikke kan besvares med 9.-, De7. Kupper spillede imidlertid 9.-, Da5, og partiets fortsættelse er særdeles interessant: 10. a3, Td8. 11. Sd2, dxc4. 12. Sxc4, Txd1†. 13. Dxd1, Dd8. 14. Dxd8†, Sxd8. 15. Sa4, Lf8. 16. Sab6, axb6. 17. Sxb6, Ta5. 18. Sxc8, Tc5. 19. Sb6, Tc2. 20. Sa4, Se4. 21. f3, Tc1†. 22. Ke2, Sc5. 23. Sxc5, Lxc5. 24. Kd2, Tb1. 25. Le5, Lxe3†. 26. Kxe3, Te1†. 27. Kd4, Sc6†. 28. Kc5, Sxe5. 29. Kb6, Tb1. 30. b4, Sc4†. 31. Lxc4, Txxh1, ifølge Euwes analyser var den letteste gevinst nu 32. a4, Tb1. 33. b5, Tb4. 34. a5, Txc4. 35. Kxb7. Han spillede 32. Kxb7, Ta1. 33. b5, hvilket også burde vinde, men fik efter en senere fejl kun remis. I dette parti føres man fra de åbningsteoretiske problemer direkte over i analysen af forskellige interessante slutspil. Efter 18.-, Tc5 vil de fleste formodentlig foretrække den sorte stilling, og muligvis venter én eller anden forstærkning af Koppers spil på at blive fundet.

Tajmanov foretrækker trækfølgen med 9. a3 af en meget bestemt grund: han vil overhovedet ikke spille Tad1.

9.-, Da5. 10. Tc1!? Jeg kender ingen tidligere partier med dette træk i denne stilling, teorien har mest beskæftiget sig med 10. Td1. F.eks. er det blevet slået fast, at 10.-, Se4? giver hvid et kraftigt angreb efter 11. cxd5, Sxc3. 12. bxc3, exd5. 13. Txd5. Desuden har man altså undersøgt 10.-, Td8. 11. Sd2!, hvor overgangen til partiet Euwe-Kupper synes næsten obligatorisk, efter at officersofret 11.-, d4. 12. Sb3, Db6. 13. Sa4, Lb4† har vist sig at være utilstrækkeligt (14. axb4, Dxb4†. 15. Sd2, Da5. 16. b3, Sb4. 17. Db1, d3. 18. f3, Gheorghiu-Ostojic, Monaco 1969). Endelig er der 10.-, Le7, som jeg ville have spillet. I et parti Forintos-Doroshkevich, 1968, var stillingen omtrent lige efter 11. Sd2, e5. 12. Lg5, d4. 13. Sb3, Db6. 14. Lxf6, Lxf6. 15. Sd5, Dd8 - men hvid kom i fordel og vandt efter 16. Ld3, g6. 17. exd4, Sxd4. 18. Sxd4, exd4. 19. 0-0, Le6? 20. Sxf6†, Dxf6. 21. f4! Tac8. 22. f5!, hvilket naturligvis ikke er åbningsvariantens skyld. Iøvrigt er 11.-, e5 ikke det eneste træk...

10.-, Le7. 11. Le2, dxc4. 12. Lxc4, Sd5?! Hvis vi borer helt ned til sandhedens kerne, er dette nok ikke det stærkeste træk i stillingen. Det er lidt for skarpt og får så at sige kampens temperatur til at stige nogle grader. Der ligger en slags

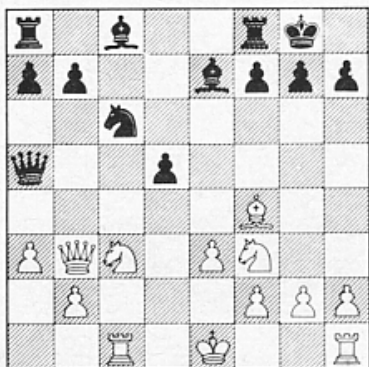
udfordring i trækket, men hvis Tajmanov havde tilbudt remis på dette tidspunkt, havde jeg taget den. Jeg var jo det halve point foran, og tre andre partier, der havde betydning for stillingen i toppen, var allerede godt på vej mod en fredelig afslutning, Gligoric-Velimirovic, Bronstein-Szabo og Minic-Petrosjan.

Det solide træk i stillingen, og også det »rigtige« træk, er utvivlsomt 12.-, Ld7, efter 13. 0-0, Tac8 står sort efter min mening fuldt tilfredsstillende (et godt svar på 14. Db3 er Df5).

Knap så godt er derimod 12.-, a6. 13. 0-0, b5. 14. Ld3, Lb7, 15. Se4!, b5 svækker den sorte stilling, og der bliver problemer på c-linien.

Hvis hvid nu spiller 13. 0-0, står sort solidt efter 13.-, Sxf4. 14. exf4, Ld7, og løberparret lover godt for fremtiden.

13. Lxd5, exd5. 14. Db3! Jeg blev lysvågen! Jeg havde regnet med 14. 0-0, Le6 med lige spil. Men hvad nu? Efter 14.-, Td8. 15. 0-0 er det ikke nemt at undgå bondetab, truslen mod b7 er særdeles generende.

14.-, g5! Naturligvis en alvorlig svækkelse af kongestillingen, men alligevel fuldt berettiget, fordi trækket løser problemerne omkring d5-bonden. Desuden må det anføres, at det i nogle varianter spiller en stor rolle, at hvid ikke har rokeret endnu. Dette var jo netop skyggesiden ved det ellers så kraftige træk 14. Db3.

Hvid kan jo ikke slå på g5 p.gr.a. dobbelttruslen d5-d4, der vinder en officer.

Iøvrigt er det bemærkelsesværdigt, at jeg spillede trækket efter kun seks minutters betænkning, det er næsten for lidt. Men jeg fik straks øje på denne mulighed, og jeg kunne faktisk ikke se noget andet træk.

15. Lg3, g4. 16. Sd4? Her spillede Tajmanov i hvert fald for hurtigt, 14 minutter. Han forkastede 16. Se5, fordi sort sandsynligvis kan holde remis efter 16.-, Lf6. 17. Sxc6, bxc6. 18. 0-0, Le6. 19. Dc2, Lxc3. 20. Dxc3, Dxc3. 21. Txc3, Ld7. Men mere er der ikke i stillingen for hvid! Senere forsøgte Tajmanov at påvise en større fordel med 19. Dd1, men det er meget uklart, én af varianterne, vi kom frem til, så sådan ud: 19. Dd1, c5. 20. Sa4, Tac8. 21. Txc5?! Txc5. 22.

b4, Tc1! 23. bxa5, Txd1. 24. Txd1, Tc8! 25. Ld6, d4! 26. Sc5, dxe3. 27. fxe3, Td8!, her står sort i overkanten. Vi ser, at selv om den sorte bondestilling ikke er særlig god, er der gode modchancer, løberparret kan blive stærkt.

16.-, Lf6 er det bedste svar på Se5. Efter 16. Se5, d4?! kommer hvid i fordel med 17. exd4! Sxd4. 18. Dc4!, men ikke med 18. Dd5, der fortræffeligt besvares med 18.-, Dd8!

16. Sd2 kommer næppe i betragtning, sort spiller 16.-, d4 og får et godt officersspil.

16.-, Sxd4. 17. exd4, Lg5. Her sker noget mærkeligt, Tajmanov tænker i 35 minutter! Ved 16. træk bestemte han sig meget hurtigt til at ofre kvaliteten, nu tøver han. Men det er klart, at 18. Tc2, Te8†. 19. Te2, Txe2†. 20. Kxe2, Ld7 giver sort gode chancer, og det ville ikke have nogen mening at vælge denne variant i stedet for 16. Se5. Er han allerede ved at fortryde?

18. 0-0, Lxc1. 19. Txc1, Le6. Det er ikke så helt let for hvid at starte angrebet, navnlig springeren kan ikke uden videre komme til kongefløjen. Hvis sort får lidt tid, spiller han træk som f6, Tf7, Kh8 og får en nogenlunde sikker stilling.

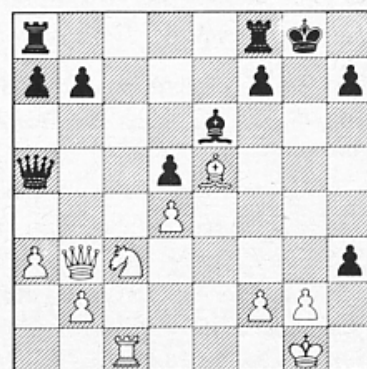
Men 20. Dxb7 er heller ikke helt tilfredsstillende, sort svarer 20.-, Db6!, hvorefter 21. De7, Dxd4 er meget ugunstigt for hvid, men slutspillet efter dronningafbytning på b6 giver også sort gevinstchancer.

Hvid gør, hvad han kan, for at komme til angreb på den sorte konge:

20. h3!? gxh3. En nødløsning var 20.-, Db6, efter 21. Dxb6, axb6. 22. hxg4 får hvid en bonde for kvaliteten, og samtlige sorte bønder bliver meget svage. Det er faktisk et spørgsmål, hvem der med mest berettigelse kan spille på gevinst her.

Men jeg var allerede temmelig sikker på, at der ikke var brug for slige nødløsninger, teksttrækket tog mig kun fem minutter.

21. Le5?! En bemærkelsesværdig idé, sort provokeres ligefrem til at spille det træk, f6, der i alle tilfælde hørte med til hans forsvarsplaner. De sorte felter i nærheden af kongestillingen trænger jo til beskyttelse. Men der er næppe tvivl om, at Tajmanov overså mit 23. træk.

Her brugte jeg 25 minutter på at kontrollere varianterne grundigt. Jeg ville jo spille 21.-, f6, men det var nødvendigt at blive absolut sikker på dette træk. Der var nemlig en brugbar nødudgang, 21.-, Db6. Efter 22. Sxd5, Lxd5. 23. Dxd5 skal ikke spilles 23.-, Dg6? p.gr.a. 24. Tc3, men 23.-, Tac8 er godt. Hvid får dog visse remischancer, f.eks. efter 24. Txc8, Txc8. 25. Dd7, De6. 26. Dxb7.

21.-, f6! 22. Se4. At flytte løberen ville være tempotab og en falliterklæring. Men hvorfor betænker Tajmanov sig så i syv minutter? Har han set det nu, forsvarstrækket?

22.-, fxe5. Der er ikke andet, se f.eks. 22.-, Dd8? 23. Dg3†, Kh8. 24. Sxf6, Txf6. 25. Dg5.

23. Dg3†, Lg4!! Et smukt forsvarstræk, og fuldstændig afgørende. Den hvide dronning kommer et øjeblik væk fra de rigtige (sorte!) felter, springeren er truet og må flyttes, det hvide tårn når ikke at komme med i angrebet.

23.-, Kh8? 24. Dxe5† og 23.-, Kf7? 24. Sg5†, Ke7. 25. Dxe5 ville have ført til hvid fordel.

24. Dxc4†, Kh8. 25. Sg5, Dd2. Så hurtigt kan billedet skifte, sort går til modangreb. Mod 26. Tfl er hxg2 meget stærkt, g-linien åbnes. Efter 27. Kxg2 kan sort f.eks. spille 27.-, exd4. 28. Dh4, Dxc5†. 29. Dxc5, Tg8, tårnslutspillet bør vinde. Men det allerstærkeste er 27.-, Tf6!, hvorefter truslerne på g-linien afgør meget hurtigt.

26. Tc7, Dxf2†. 27. Kh2, Dxc2†. 28. Dxc2, hxg2. 29. dxe5, Tac8. Bl.a. med hensigten 30. Txxh7†, Kg8. 31. Th6, Kg7. 32. Td6, Tf2, truende Th8†.

30. Txb7, Tc2. 31. Sf7†. Resten er fortvivlelse, der truede jo 31.-, Tfl.

31.-, Kg7. 32. e6, Kf6. 33. e7, g1(D)††. 34. Kxg1, Tg8†. Hvid opgav. Hvorefter jeg altså med to remiser tog førstepladsen, medens den desillusionerede Tajmanov igen tabte i næste runde, til Minic, og endte på en delt sjetteplads. Det dårlige træk 12.-, Sd5 og det tilsyneladende vanvittige 14.-, g5 vandt turneringen.

Gymnasielandskampen

fortsat fra side 9

Fedder, 2. Mogens Bak, 3. Richard Roos, 4. Jan Pedersen, 5. Lars Jensen. Reserve: Søren Lindeløv.

I 1. runde om fredagen mødtes de to danske hold og de to svenske hold, og begge matcher endte salomonisk uafgjort 2 1/2-2 1/2.

I 2. runde om lørdagen tabte Frederiksborg til Sundsvall 2 - 3, medens Gladsaxe spillede uafgjort 2 1/2-2 1/2 med Enskede.

Endelig vandt Enskede i tredje runde om søndagen over Frederiksborg så stort som 4 - 1, medens Sundsvall tabte 2-3 til Gladsaxe.

Det endelige resultat af landskampen blev således svensk sejr, idet Enskede gymnasium i alt opnåede 4 matchpoints og 9 individuelle points, medens Gladsaxe gymnasium på andenpladsen også opnåede 4 matchpoints, men kun 8 individuelle points. Sundsvall gymnasium blev nr. 3 med 3 matchpoints og 7 1/2 individuelle points, og endelig indtog Frederiksborg statsskole jumbopladsen med 1 matchpoint og 5 1/2 individuelle points.

På det vindende hold scorede 3 spillere hver 2 points, nemlig Olofsson, Jonsson og Liljeberth, medens Lars Frykberg var topscorer for Sundsvall - og i det hele taget - med 3 points efterfulgt af Kent Sjödin med 2 1/2. For Gladsaxe scorede Jens Kristiansen 2 1/2 og Stig Petersen 2 points, medens ingen nåede over 1 1/2 points hos Frederiksborg statsskole.

Efter landskampen var samtlige spillere og holdledere Dansk Skak Unions gæster ved en middag hos Josty i Frederiksborg Have.

korrespondanceskak

Indenlandske turneringer

Turneringsleder:

Axel Nielsen, Klostervej 23, 5000 Odense,
tlf. (09) 12 52 50, postgiro 96 38

På grund af overvældende travlhed må offentliggørelsen af afsluttede partier og grupper udskydes til februarnummeret.

Turneringslederen

Pokalturnering

Turneringsleder:

Jørgen Axel Nielsen, Østerby,
4944 Fejø. Giro 16 96 15

På given foranledning skal jeg henlede spillernes opmærksomhed på, at de relevante skakkort **skal** medsendes, dersom man ønsker at protestere mod en modstander, hvad enten det drejer sig om protest mod en stilling, et træk eller en tidsoverskridelse. Ved rapportering af resultater er kortene selvfølgelig unødvendig.

Afsluttede partier

1: 5/1, 5/4. - 3: 6/4, 4/5, 4/1, 5/1. - 4: 3/1, 5/4, 5/2. - 5: 5/3, 5/2, 1/3. - 7: 1/2. - 8: 3/6, 5/4, 2/1, 3/1. - 9: 2/3, 2/7, 4/3, 6/3. - 10: 2/3. - 11: 2/4, 1/6. - 12: 7/2, 6-4, 5/4. - 15: 1/5, 7/2, 4/5. - 16: 3/5, 2/7, 1/6.

Jørgen Axel Nielsen

Udenlandske turneringer

Turneringsleder og repræsentant i ICCF:
Arne Henriksen, Syrenvej 34, 6880 Tarm,
tlf. (07) 37 11 49, postgiro 10 59 15

dansk skak union

fortsat fra side 2

Vamdrup: ny formand Harry Nielsen, Nagbøl Skov, 6640 Lunderskov. Tlf. (05) 58 14 64.

6. hovedkreds:

Svend Eriksens. Tlf. (06) 12 44 72.

KFUM: J. Jarl Hansens. Tlf. (06) 12 57 78.

Trøjborg spiller nu i missionshuset »Bethania«, Ivar Huitfeldsgade 18, onsdag.

Århus Skk.: formand Stephansens. Tlf. (06) 16 39 11.

Hadsten: formand Henry B. Rasmussens. Tlf. (06) 98 07 71.

Randers 1946: formand J. Holme Hansen, Hans Bojes Allé 22A, 8900 Randers. Tlf. (06) 42 84 20. Klubben spiller tirsdag i Kulturhuset, Stemannsgade 2.

Randers Skk. spiller også i Kulturhuset, onsdag. Tårnet, Randers: spilledag torsdag.

Hammels formand: Ove H. Schmidt, A/M »Skytsbjerg«, 8472 Sporup. Tlf. (06) 96 81 15. Horsens Skakforening spiller på Allegades Skole.

1930, Silkeborg spiller tirsdag på KFUK. 1950, Horsens spiller Kildegade 27B. N. Jægers. Tlf. (05) 62 31 21.

Odder spiller i restaurant »Corner«, Torvet. Skanderborgs formand: R. Røde Pedersen, Mindet 3, 9660 Skanderborg. Tlf. (06) 52 06 25. Østbirk spiller på Kommuneskolen. Orla Pedersens. Tlf. (05) 78 10 29.

Møldrup-Klejtrup spiller tirsdag på Møldrup Skole. Formand: Jacob Jacobsen, Møllegade 2, 9632 Møldrup. Tlf. (06) 69 10 22.

Skive spiller tirsdag på Topps Konditori, Østergade. Formand: K. Just, Kirkevej 5,

Resen, 7800 Skive. Tlf. (07) 51-2971. (Henning Berg).

8. hovedkreds:

Bramsnæs spiller torsdag på Bramsnæsvig Skole.

Espergærde spiller mandag Sct. Georgsvej 15. HS&M: Kurt Madsen flyttet til: Sdr. Strandvej 32, 3000 Helsingør.

N.B.! alle ændringer, som ikke er bragt i Skakbladet 1970, bedes **omgående** sendt til Skakbladets ekspedition!

R. F.

Skaknævnets adresse

er:

Skaknævnet,
c/o Erik B. Jensen,
Strandvejen 22 C, 4.sal, nr. 4,
2100 København Ø.

kommende turneringer

Turneringer i januar

Idet vi henviser til indbydelserne i nr. 11 og 12, bringer vi her en oversigt over de koordinerede turneringer, som starter i januar. Hvor intet er anført, er fristen for tilmeldelse udløbet i december.

Ålborg: 1. runde 23/1. Tilmeldelse senest 16/1.

Århus: 1. runde 23/1. Tilmeldelse senest 15/1.

Års: 1. runde 13/1.

Aulum: 1. runde 14/1. Tilmeldelse senest 6/1.

Indbydelse se nedenfor.

Esbjerg: 1. runde 9/1.

Hillerød: 1. runde 3/1.

Holstebro: 1. runde 23/1. Tilmeldelse senest 9/1.

Kolding: 1. runde 16/1.

København, FS: 1. runde 20/1. Tilmeldelse senest 15/1. Indbydelse se nedenfor.

København, KSU: 1. runde 16/1.

Odense: 1. runde 16/1.

Roskilde: 1. runde 8/1.

Slagelse: 1. runde 13/1.

Sønderborg: 1. runde 10/1.

Vejle: 1. runde 23/1. Tilmeldelse senest 9/1.

Se også nedenfor.

Vig: 1. runde 2/1.

Vordingborg: 1. runde 10/1.

Vejle-turneringen 1971.

Spilles i E., M., 1., 2., og 3. klasse. Starter lørdag

d. 23. januar på KFUM, Herslebsgade, Vejle. Tilmeldelse senest d. 9. januar til *Torben Larsen, Østerled 50, 7100 Vejle. Tlf. (05) 82 42 26* (bedst mellem kl. 15-18).

Se indbydelse i decembernummeret.

Torben Larsen.

EMT Aulum

Skakklubben 1966, Aulum, indbyder igen i år alle medlemmer af DSU til at deltage i *EMT Aulum*, som spilles efter unionens regler for koordinerede turneringer.

Spillested: KFUM, Skolegade 4, Aulum.

Klasser: Mester, 1., 2. og 3.

Indskud: Senior 25 kr., junior 10 kr.

Spilledatoer: 1. runde torsdag den 14. januar 1971. 2. - 7. runde torsdagene 21. og 28. januar samt 4., 11., 18. og 25. februar.

Tilmelding: Senest 6. januar til *J. P. Krogh, Tømmergade, Aulum. Tlf. 47 21 12* ledsaget af spillerkort.

Vel mødt i Aulum!

Kurt Laursen.

Fortræning til DM

Den succesrige koordinerede vinterturnering i FS gentages i form af en koordineret forårsturnering.

Klasser: Elite, mester, 1., 2. og 3.

Dage: Onsdagene 20. og 27. januar, 3., 10., 17. og 24. februar samt 3. marts.

Tidspunkt: E & M 18.30, 1.-3. 19.30. Hængepartier dagen efter.

Sted: Studenterforeningen, 3. sal.

Tilmeldelse: *Ole Sylvestersen, Mørkhøjvej 6, 2700 Brønshøj. Tlf. Be 8185, aften.*

Indskud 15 kr. betales første spilleaften.

Tidsfrist: Fredag den 15. januar, morgenposten.

Erik Jarlnæs.

2. Bent Vestergård, Århus Skk. (ny elitespiller)	5
3.-4. Per Sørensen, Vejlbj-Risskov	4 1/2
3.-4. Kaj Rosell, Vejlbj-Risskov	4 1/2

1. klasse, gr. A

1. Egon Laugesen, Tønder (mesterspiller)	5 1/2
2. Henrik Wendelbo, Nordre	4 1/2
3. Poul Møller, Evans	4

1. klasse, gr. B

1. Christian Hansen, Nørre Snede (mesterspiller)	6
2. Georg Ørsted, Evans (mesterspiller)	6
3. Herluf Andersen, Horsens	5

1. klasse, gr. C

1. Erik Sundien, Evans (mesterspiller)	5 1/2
2.-3. Carl Morten Hansen, Horsens	4 1/2
2.-3. Erling Møller Nielsen, Horsens	4 1/2

2. klasse, gr. A

1. Hans Jørgen Jensen, Horsens (opr.t. 1. klasse)	6
2.-3. E. Michelsen, Horsens (opr.t. 1. klasse)	5
2.-3. Heine Svane, Evans (opr.t. 1. klasse)	5

2. klasse, gr. B

1. Chr. Christensen, Evans (opr.t. 1. klasse)	6
2. Erik Pontoppidan, Nordre	4 1/2

3. klasse

1.-2. Sten Blicher Olsen, Østbirk (opr.t. 2. klasse)	6
1.-2. Niels Jacobsen, Nørresundby (opr.t. 2. klasse)	6
3. Jørn Jensen, Horsens (opr.t. 2. klasse)	4 1/2

Arthur Hansen.

Roskildeturneringen 1970

Årets Roskildeturnering (ikke koordineret) er afviklet med 60 deltagere.

Mesterklassen, der i år havde 10 deltagere, vandtes af Verner Danielsen med 7 points foran Preben Løvgreen Nielsen med 6 og den kendte københavnske spiller Torben Madsen, der nu er bosat i Roskilde, med 5 1/2 points.

I de øvrige klasser var de bedste placeringer: *1. klasse:* Arne Karlsen, 6, Rene Jensen, 5 1/2 og Freddie Hansen 5. *2. klasse:* E. Gagateg 5 1/2, Bjarne Juhl, 5 og Eigil Bitsch 5. *3. klasse:* Hans Rose 6, Kurt Møller Pop 5 1/2 og Peter Jensen 5. Alle disse klasser spillede 7 runder.

En lynturnering vandtes af Jørgen Løvgreen Nielsen.

F. K.

danmark rundt

Horsens Skakforenings enkeltmandsturnering 1970

Turneringen, der blev spillet i Horsens Centralbiblioteks hyggelige lokaler, havde 62 deltagere fordelt med 12 i mesterklassen, 24 i 1. klasse, 16 i 2. klasse og 10 i 3. klasse og endte med følgende resultat:

Mesterklasse (overkvalificeret)

Nr. 1 og bymester 1970 blev elitespilleren Erik Bang fra Nordre med 5 1/2 p. (af 7).

Gymnasieturneringen

Pr. 24. november er årets seminarieskaktturnering startet med deltagelse af 12 seminarier fordelt geografisk i 3 grupper. De indledende runder skal være færdigspillede inden 15. februar.

• *Turneringslederen.*

Konsul G. A. K. Nielsen død

En af Dansk Skak Unions store organisatorer er gået bort. I en alder af 85 år er konsul G. A. K. Nielsen, Århus død den 12. december 1970. Nekrolog i næste nummer.

JENS ENEVOLDSEN

Bondeslutspillet

60 sider ill. kr. 12,65

Tårnslutspillet i skak

80 sider ill. kr. 10,35

Da der er få steder i et skakparti, hvor teorikendskabet er af så stor betydning som i slutspillet, er der meget stof at hente i disse to bøger. I et væld af diagrammer viser forfatteren eksempler på, hvorledes man vinder eller undgår at tabe.

Clausen bøger-håndbøger De har brug for

SKAKHUSET

STUDIESTRÆDE 24
1455 KØBENHAVN K
TELEFON BYEN 6291
BUTIK GIRO
EN GROS Dansk 86178
FABRIK Norsk 99303
FORLAG Svensk 4205

P O S T O R D R E

Skakhus-Avisen

udkommer 2 gange
pr. måned med nyt og
gammelt om
SKAKLITTERATUR
og
SKAKMATERIALER

Pr. nummer kr. 0,50

Pr. år kr. 10,00

SKAKBLADET, udgivet af Dansk Skak Union, udgår hver måned. Abonnement kan tegnes på bladets ekspedition samt hos postvæsenet. Abonnementspris pr. år: kr. 30,00, Danmark, Norge, Sverige, Finland og Island. Øvrige udland: kr. 33,00 pr. år. Enkelte numre samt hele ældre årgange kan købes i ekspeditionen.

Dansk Skak Unions forretningsudvalg:

Formand: O. Schøller Larsen, Byvej 254, 2650 Hvidovre. Tlf. (01) 78 81 28.

Kasserer: R. Falborg, Akademihaven, 4180 Sorø. Tlf. (03) 63 11 25 (kl. 13-18). Giro 208 01.

Sekretær: Knud Fischer, Ådalsvej 7, Knabberup, 7100 Vejle. Tlf. (05) 82 82 21.

Juniorleder: H. Grau-Hansen, Lundevej 9, 8800 Viborg. Tlf. (06) 62 02 83.

Propaganda og korrespondanceskak: Chr. Waagner Nielsen, Arendalvej 9, 9800 Hjørring. Tlf. (08) 92 32 56.

Dansk Skak Unions spilleudvalg:

Alle henvendelser til: Th. Haahr, Jægersborgvej 126, 2820 Gentofte. Tlf. (0133) 5016.

Redaktion:

Ledende redaktør: Hans Rasmussen, Møldrupvej 10, 8220 Brabrand. Tlf. (06) 26 25 07.

Skakbladets ekspedition: Akademihaven, 4180 Sorø. Tlf. (03) 63 11 25 (kl. 13-18). Giro 2 08 01.

Trykt i Special-Trykkeriet ved Jørgen W. Jensen, 8800 Viborg.

Afleveret til postvæsenet 23. december 1970.

Skakblade

Abonnement på nedennævnte skakblade kan tegnes her for det kommende år:

	Land	Nr. årligt	Pris incl. moms og porto
Skakbladet	Danmark	12	33,60
Tidskrift för Schack	Sverige	10	50,00
Postsjakk	Norge	12	18,75
Schach-Echo	Vesttyskland	24	70,00
Deutsche Schachzeitung	Vesttyskland	12	62,50
Fernschach	Vesttyskland	12	53,00
Schach	Østtyskland	12	41,50
Schweizerische Schachzeitung	Schweiz	12	43,50
Schach-Express (partier)	Schweiz	24	56,00
British Chess Magazine	England	12	59,50
Chess	England	24	48,00
Sahovski Glasnik	Jugoslavien	12	57,50
Schach-Informator (partier)	Jugoslavien	2	98,00
Schachmaty	Sovjetunionen	12	38,00
Schachmatny Bulletin	Sovjetunionen	12	46,00
Sahs	Letland	24	40,00
Dr. Euwes nyhedsblade	Vesttyskland		
Udkommer 10 gange årligt i portioner à 14-15 blade og indeholder teoretiske åbningsnyheder fra alle mulige turneringer			57,50
Ringbind til opbevaring af Dr. Euwes nyhedsblade			6,25

Indbinding af skakblade

Lad ved årets slutning Deres gamle skakblade indbinde. Vi foretager smuk og solid indbinding til sædvanlige laveste priser. Pris for en årgang af format som det danske »Skakbladet« kr. 22,50. - 2 årgange i samme bind kr. 27,75. - 3 årgange i samme bind kr. 31,75. Priserne er eksklusive porto.

Skakborde

Skakbord af nød/ahorn, bordpladen m. polyester-overtræk, 58,5x58,5 cm, felterne 5x5 cm	210,00
Skakbord af palisander/ahorn, smukt lakeret bordplade, der måler 80x60 cm, højde 58 cm, felterne 5x5 cm, skuffe til brikker	365,00
Skakbord af palisander/oliven, med stålfod. Bordpladen måler 90x65 cm, felterne 5x5 cm	415,00
Skakbord af palisander/oliven, med stålfod og med højdeindstilling, så bordet kan hæves og sænkes efter behag, bordpladen 90x65 cm, felterne 5x5 cm	545,00

Skakbøger

Kühnle-Woods: XIX. Schach-Olympiade, Siegen 1970. 152 partier fra for- og finaleturneringen, 47 billeder, turneringstabeller m. m.	11,25
Skopje 1970. 1.-2. Tajmanow, Vasjukov, 3. Gheorghiu, 4. Marovic, 5. Balasov, 6.-8. Gligoric, Forintos, Matulovic. 120 partier, 16 deltagere	12,75
Sombor 1970. 1. Hübner, 2.-3. Jansa, Kupreicik, 4. Planinc, 5. Vukic. 16 deltagere, 120 partier	11,75
Westberg: 101 spelöppningsfällor	7,80
Westberg: 99 andra spelöppningsfällor	7,00
Chéron: Lehr- und Handbuch der Endspiele, bind IV. Nyudkommen. En komplettering af de tre foregående bind, som stadig kan leveres. Indb.	65,00

Nyt hovedkatalog er udkommet! Tilsendes gratis på forlangende.

AXEL NIELSENS SKAKFORLAG

Klostervej 23, Odense - Telf. (09) 12 52 50

Dansk postgiro 96 38 - Svensk postgiro 54 70 03 - Norsk postgiro 9 93 24